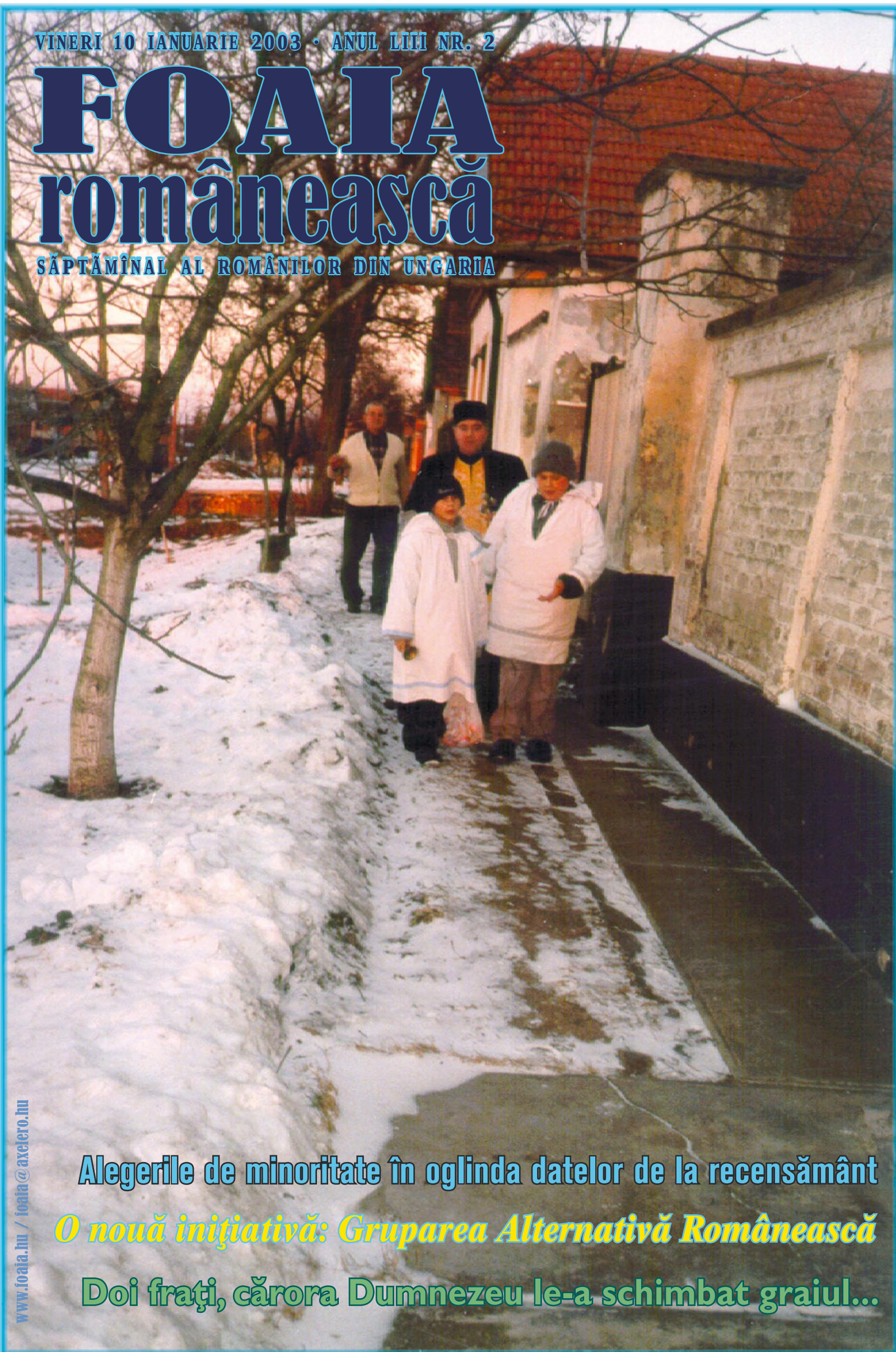

VINERI 10 IANUARIE 2003 • ANUL LIII NR. 2

FOAIA românească

SĂPTĂMÎNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@axelero.hu

Alegerile de minoritate în oglinda datelor de la recensământ

O nouă inițiativă: Gruparea Alternativă Românească

Doi frați, cărora Dumnezeu le-a schimbat graiul...

CALENDAR ORTODOX

13 ianuarie, luni – Sf. Mc. Ermil și Stratonic; Cuv. Iacob din Nisibe
14 ianuarie, marți – Cuvioșii părinți uciși în Sinai și Rait.
(Odovania Praznicului Botezului Domnului).
15 ianuarie, miercuri – Cuv. Pavel Tebeul și Sf. Ioan Colibașul.
16 ianuarie, joi – Închinarea cinstitului lanț al Sf. Ap. Petru; Sf.
Mc. Pevsip și cei împreună cu el.
17 ianuarie, vineri – † Cuv. și purtătorul de Dumnezeu Părinte
Antonie cel Mare.
18 ianuarie, sâmbătă – † Sf. Atanasie și Chiril, Arhiepiscopii Ale-
xandriei.
19 ianuarie, duminică – Cuv. Macarie Egipteanul, Macarie Ale-
xandrinul, Arsenie și Marcu; Cuv. Eufrasia. Duminică a 29-a
după Rusalii.

Citatul săptămânii

„Nu încerca să devii un om de succes, ci
unul de valoare.”

Albert Einstein

AGENDĂ

13 ianuarie

1863 – a apărut, la Budapesta, primul număr al foii beletristice „Aurora Română”, care a fost prima revistă literară apărută la Pesta, fiind destinată în primul rând femeilor române.

1865 – după retragerea lui Gheorghe Ardelean, Iosif Vulcan a devenit „proprietar, editor și redactor responsabil” al revistei „Umoristul”.

1941 – a murit scriitorul irlandez James Joyce.

14 ianuarie

1557 – a apărut, la Brașov, „Octoihul”, în limba slavonă, prima carte tipărită de diaconul Coresi.

1898 – a murit Lewis Carol, pe numele lui adevărat Charles Dogson, scriitor și matematician englez, autorul povestirii fantastice pentru copii „Alice în Țara Minunilor”.

1921 – s-a stins din viață Nicolae Rocsin, fost preot din Micherechi.

15 ianuarie

1622 – s-a născut, la Paris, dramaturgul, regizorul și actorul francez Jean-Baptiste Poquelin, devenit celebru ca scriitorul cu numele de Molière.

1850 – s-a născut, la Botoșani, marele poet național român Mihai Eminescu.

1868 – a apărut, la Budapesta, primul număr al revistei „Amvonul”, publicație cu caracter pastoral greco-catolic. Redactor a fost Iustin Popfii.

16 ianuarie

1847 – s-a născut scriitorul maghiar Mikszáth Kálmán.

17 ianuarie

1568 – a murit, la Bratislava, Nicolaus Olahus, umanist și cărturar ardelean de origine română, secretar al regelui ungar Ludovic al II-lea și consilier al reginei Maria, soția acestuia.

1785 – s-a născut, la Giula, Moise Nicoară, fiul preotului Petru Nicoară și Maria Șerban, ctitorii Catedralei Sf. Nicolae din Giula.

18 ianuarie

1848 – s-a născut, la Șiria, jud. Arad, Ioan Slavici (1848–1925), primul scriitor al Ardealului în ordinea valorii și importanței.

19 ianuarie

1809 – s-a născut Edgar Allan Poe, prozator și critic literar american.

1951 – a murit, la București, Constantin C. Nottara, violonist, compozitor, pedagog și critic muzical român.

Program non-stop la vama Cenad–Kiszombor

De la începutul acestui an, punctul de frontieră Cenad–Kiszombor funcționează cu program non-stop. Inspectoratul General al Poliției de Frontieră din România a informat că începând cu data de 1 ianuarie 2003 punctul de control de trecere al frontierei Cenad–Kiszombor funcționează 24 ore din 24, în vederea asigurării unei bune fluidizări a traficului de persoane și mijloace de transport de la

granița dintre cele două țări. Punctul de frontieră face legătura între Ungaria și România și reduce distanța între Seghedin și Timișoara cu aproape 80 de km. Până la 31 decembrie vama era deschisă doar 10 ore pe zi. Punctul de frontieră Cenad a fost inaugurat în urmă cu aproape 3 ani. Conform oficialilor, durata de staționare în punctul de trecere de la Cenad–Kiszombor nu va

fi mai mare de 15 până la 30 de minute. Din ianuarie 2003 polițiștii de frontieră realizează un control eficient, operativ și fluent în regim permanent. Prin punctul de frontieră vor putea trece de acum înainte toate autovehiculele care au greutatea de până la trei tone și jumătate. În viitor se intenționează însă ca și prin Cenad să treacă autovehicule de marfă.

I. K.

„Ce înseamnă să fii profesor român în Ungaria?”

Catedra de limbă și literatură română a Facultății Pedagogice Juhász Gyula din cadrul Universității din Seghedin, împreună cu Școala Generală și Liceul Nicolae Bălcescu organizează în ziua de 24 ianuarie, între orele 10.30 și 13.00, la Centrul Cultural Român din Giula o convorbire profesională liberă, cu ti-

tlul „Ce înseamnă să fii profesor român în Ungaria?”

La manifestare sînt așteptate cadre didactice române care dovedesc interes și atașament față de problemele educației și instruirii românești și sunt dispuse să-și împărtășească experiențele carierei lor cu cei prezenți.

- va -

A început perioada petrecerilor...

Bal românesc pe țară

Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria vă invită la balul românesc pe țară. Petrecerea va fi găzduită de Centrul Cultural Român din Giula, în ziua de 25 ianuarie, cu începere de la ora 19.00. Bilete se pot procura la Oficiul AȚRU (Giula, str. Eminescu nr. 1). Prețul unui bilet de intrare este 3.500 de forinți, în care este inclusă și o cină gustoasă. Masa și serviciile vor fi asigurate de Gheorghe Marc, patronul restaurantului Party din Bichișciaba. Organizatorii balului asigură pentru participanți muzică diversă, invitînd la Giula un ansamblu folcloric din Oradea, pe cîntăreața Cornelia Covaciu tot din Oradea, Orchestra de muzică populară din Micherechi și o formație de muzică ușoară din Șercad.

Bal la Aletea

Autogovernarea Românească din Aletea și Asociația Păstrătorilor de Tradiții din Aletea organizează balul românesc tradițional cu merinde în ziua de 1 februarie. Petrecerea va fi găzduită de Casa de cultură din oraș. Conform planurilor organizatorilor, intrarea la balul românesc va fi gratuită.

- iova -

Poezii și sculpturi românești în Budapesta

Centrul Cultural al României de la Budapesta organizează, la mijlocul lunii ianuarie, două manifestări culturale pentru publicul din Capitală. La 15 ianuarie, în ziua nașterii poetului național român Mihai Eminescu, începînd cu ora 18.00, se va ține un ceneclu literar care va cuprinde un recital cu poezii ale marelui poet. La 20 ianuarie, de la ora 18.00, va avea loc vernisajul expoziției sculptorului timișorean Petru Ietza. La deschiderea expoziției va fi de față însuși artistul. Ambele manifestări vor fi găzduite de Centrul Cultural al României, aflat în strada Izsó nr. 5, din imediata apropiere a Ambasadei Române.

Șt. C.

Tabără de schi în România

Asociația Turistică a Românilor din Ungaria organizează și în acest an o tabără de schi la Sinaia. Tabăra din acest an se va desfășura în perioada 9–16 februarie. Participanții vor fi cazați la Hotelul Silva din Bușteni. Înscriseri se mai pot face până la sfârșitul lunii ianuarie. Persoana de contact: dr. Ioan Ciotea, președintele Asociației Turistice, tel.: 06-30/98-58-740.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foiaia românească aparține autorilor.

Alegerile de minoritate în oglinda datelor de la recensământ

Avem mai multe reprezentanțe locale ca oricând. Folosindu-ne de coincidența fericită că alegerile s-au desfășurat în anul în care s-au anunțat și datele recensământului, merită să mai zăbovim puțin asupra cifrelor. Dacă le cercetăm mai atent, după anumite criterii, datele ne vor oferi și informații surprinzătoare, care dau de gândit, atunci când punem în trebarea: *Ce fel de sistem de reprezentare avem?*

Ca o primă observație, neapărat trebuie să amintim, că recensământul nu este altceva decât un sondaj, care nu ne oferă date absolut exacte. În urma acestuia am aflat doar că, în momentul culegerii datelor, câți au fost acei cetățeni maghiari, care și-au asumat responsabilitatea și curajul de a se declara români. Dar foarte probabil că acest număr nu coincide cu numărul real al acelora care mai au sentimente românești în această țară.

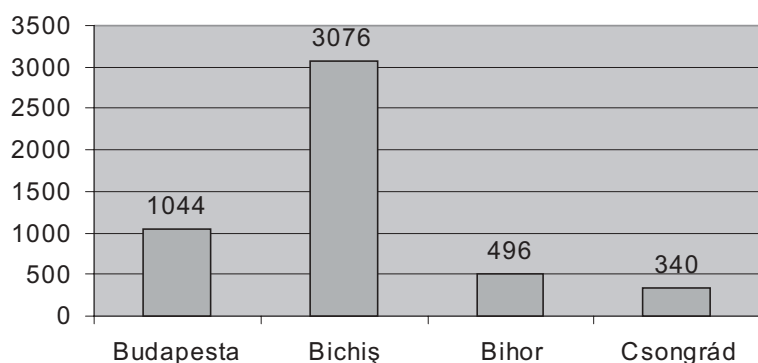
Motivele neasumării apartenenței de român pot fi felurite, care nu țin de subiectul nostru de acum. Estimările instituțiilor publice, înainte de numărarea populației, ne-au conturat imaginea unei comunități de 20-25.000 de suflete. Acestea s-au bazat pe statistici bisericești și pe cunoașterea adevăratei proporții în acele puține localități din Ungaria, care mai au români autentici. După anunțarea datelor recensământului însă, nici o instituție nu s-a angajat să mai estimeze dimensiunea reală a comunității noastre etnice. Însă ca să putem da un răspuns, dintr-un anumit punct de vedere, la întrebarea *Ce fel de sistem de reprezentare avem?* sunt suficiente și datele recensământului, deoarece acestea marchează proporțiile. Din acestea aflăm că majoritatea celor 8.000 de români trăiesc în județul Bichiș și că în județele Bihor și Csongrád abia mai licărește făclia românității. De asemenea, putem deduce că în Capitală trăiesc mai bine de 15% dintre românii din Ungaria și că în orașele mari, incluzând aici și Budapesta, trăiește fiecare al cincilea român. Această proporție se poate explica ușor prin faptul că fenomenul general de migrațiune dinspre localitățile mici spre orașe este valabil și în cazul nostru. Rezultatul este că în orașe numărul românilor stagnează sau descrește numai puțin, până ce în comune și șate ritmul dispariției se arată cu mult mai alert.

Trecând la obiectul cercetării noastre și adunând numărul populației românești din localitățile în care avem reprezentanță, aflăm că pe plan național, din cei aproape 8.000 de români, doar în jur de 5.000 dispun de autoguvernări. Ceilalți 3.000 trăiesc răsăriți, în localități în care proporția lor este nesemnificativă. Ca atare, aproximativ 37% dintre români nu se pot folosi de drepturile colective oferite de Legea pentru Minorități. Deci, în continuarea acestei analize pe aceștia îi vom pierde din vedere.

Ne rămân, deci, cam 5.000 de români, care vor avea reprezentare la nivel național. Este interesant să vedem cum vor arăta proporțiile, la nivel național. Teoretic cei mai avantajați sunt budapeștii. Românii din Capitală vor avea 90 de voturi la alegerea Autoguvernării pe Țară, deci doar 40%, deși aceștia constituie numai 20% din populația cercetată. Fiecare elector din Capitală va reprezenta 11,6 români (folosim numărul exact de dragul statisticii).

Cu toate acestea însă, cei mai mari beneficiari ai sistemului nu sunt budapeștii. Cel mai bine reprezentați, pe cap de român, vor fi românii din cele 9 localități, în care acum s-a constituit pentru prima oară autoguvernare românească. În acestea, în total, trăiesc 97 de români, care au 9 autoguvernări și care vor contribui la stabilirea, respectiv își vor da votul la alegerea componentei reprezentanței naționale cu 41 de electori. Deci, ei, reprezentând numai 2% din populația cercetată, vor deține aproape 20% din puterea de decizie și fiecare al zecelea român din localitățile amintite va avea un reprezentant la adunarea electorală.

Proporția românilor, pe județe, în localitățile în care s-au constituit autoguvernări românești

(Continuare în pag. a 4-a)

O nouă inițiativă: Gruparea Alternativă Românească

În a patra zi a noului an, la Giula s-a înființat o nouă organizație, sub denumirea Gruparea Alternativă Românească, care unește electori din Micherechi, Giula, Budapesta, Seghedin și alți simpatizanți. Noua grupare are în vedere elaborarea unor principii noi și o împărțire mai corectă a locurilor din viitoarea Adunare Generală a AȚRU.

Gruparea urmărește ca noua componență a Adunării Generale de 53 de membri să se bazeze pe rolul jucat în viața publică, luând în considerare adevărata pondere și numărul real al comunității românești respective. Gruparea Alternativă Românească stabilește reprezentarea românilor în AȚRU prin două forme: *directă* și *indirectă*. Vor dispune de reprezentare directă în AȚRU acele autoguvernări românești locale unde la recensământul din 2001 s-au înregistrat minimum 50 de români. Autoguvernările românești din localitățile unde și-au declarat apartenența la neamul românesc mai puțin de 50 de persoane vor avea numai reprezentare indirectă, prin președintele uniunii județene sau printr-o altă persoană aleasă.

Gruparea Alternativă Românească subliniază în programul său că prezența în autoguvernarea pe țară nu va însemna nici un avantaj sau dezavantaj pentru autoguvernarea locală care va dispune doar de reprezentare indirectă. Ajutor de specialitate sau financiar vor putea cere și aceștia. Tot așa, vor putea fi aleși și în comisiile de specialitate care se vor înființa după constituirea noii autoguvernări pe țară.

Noua grupare românească a stabilit ca cele 53 de locuri ale Adunării Generale a AȚRU să fie împărțite luând în considerare datele statistice de la ultimul recensământ din Ungaria, respectiv existența instituțiilor românești din localitatea respectivă. Din tabelul nr. 1 puteți cunoaște proporțiile pe baza cărora s-au împărțit cele 53 de locuri. (La categoria „numărul românilor”, în fiecare caz s-a luat în considerare numărul mai avantajos de la recensământul din 2001, unde s-a întrebat atât despre „apartenența la neam” cât și despre „limba maternă”).

Localități cu reprezentare directă

Localitatea	Numărul românilor	Numărul locurilor	Numărul pe baza instituțiilor rom. existente	Numărul locurilor în total
Micherechi	1572	6	2	8
Budapesta	1195	4	2	6
Chitighaz	1075	3	2	5
Giula	509	3	2	5
Aletea	247	2	2	4
Seghedin	178	2	1	3
Cenadul Unguresc	159	2	1	3
Săcal	148	1	1	2
Bedeu	145	2	1	3
Bătania	141	2	1	3
Apateu	125	2	1	3
Bichișciaba	108	1	2	3
Otlaca-Pustă	74	1	1	2
În total:				50

Pentru celelalte localități populate și de români, Gruparea Alternativă Românească ar asigura reprezentare indirectă. Aceasta înseamnă că ar avea un reprezentant în Adunarea Generală a AȚRU următoarele localități din județul Bichiș: Medgyesegyháza, Șercad, Leucușhaz, Crâstor și Ciorvaș. O altă persoană i-ar reprezenta pe cei din județul Csongrád (Macău, Apátfalva și Nădlac). Localitățile din Bihor cu o populație românească sub 50 de persoane – Pocei, Vecherd, Biharke-resztes, Jaca, Darvaș și Peterd – ar avea și ele numai un reprezentant.

Următoarea întâlnire a Grupării Alternative Românești va avea loc la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria (Giula, str. Gh. Doja nr. 8.), în ziua de 17 ianuarie, cu începere de la ora 13.00.

- iova -

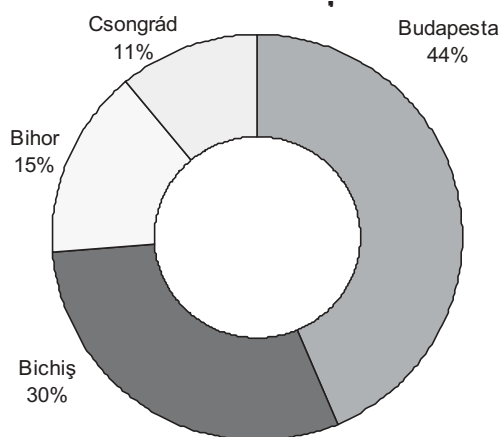
Alegerile de minoritate în oglinda datelor de la recensământ

(Urmare din pag. a 3-a)

Deci Capitala și localitățile cu o populație românească ne semnificativă (în medie 10 români pe așezare) vor deține aproape 60% din puterea decisivă, deși ce aceste localități constituie abia 20% din populația românească reprezentată.

Ceea ce urmează este o consecință logică. Dezavantajii acestor disproporții grăitoare vor fi românii din așezările cu o populație românească autohtonă. Alegând 12 localități cu o comunitate cât de cât semnificativă (Aletea, Bătania, Bichișciaba, Chitighaz, Giula, Micherechi, Otlaca-Pustă, Apateu, Bedeu, Săcal, Cenadul Unguresc și Seghedin), aflăm că cele 3.700 de suflete vor avea numai 58 de voturi la alegerea Autoguvernaării pe Țară. Deci, 75% din populația românească din Ungaria va fi reprezentată în forul nostru suprem în proporție de nici 30%.

Proporția, pe județe, a electorilor la constituirea AȚRU

O altă caracteristică, mult discutată, a sistemului de autogovernare minoritară este modul în care se aleg aceste reprezentanțe unice în lume. La ora actuală, conform legii, orice cetățean maghiar cu drept de vot poate influența componența reprezentanțelor naționalităților din țară. Așa se poate întâmpla că aceste noi foruri alese – în aparență – în mod democratic, în 1998 au primit peste 2 milioane de voturi, iar numărul oficial al minorităților naționale și etnice abia a depășit cifra de 300.000. Pornind de la această statistică izbitoare, am întocmit un tabel, în care am comparat două cifre: fișele de vot primite de autogovernarea românească și numărul locuitorilor care s-au declarat români în localitatea sau sectorul respectiv (în cazul Budapestei.)

Raportul numărului voturilor pentru autogovernări cu cel al românilor la recensământ

Localitate	voturi	s-au declarat români
Budapesta		
sect. I	116	13
sect. II	469	68
sect. III	498	78
sect. V	126	109
sect. VI	207	48
sect. VII	318	52
sect. VIII	411	94
sect. IX	234	35
sect. X	295	70
sect. XI	593	75
sect. XIII	390	99
sect. XIV	485	65
sect. XV	422	45
sect. XVI	239	37
sect. XVIII	318	35
sect. XX	230	47
sect. XXI	185	43
Total: 18	5789	1044

Localitate	voturi	s-au declarat români
Județul Bichiș		
Aletea	261	201
Bătania	369	137
Bichișciaba	832	96
Ciorvaș**	94	2
Chitighaz	1170	660
Crâstor**	148	4
Giula	2252	500
Leucușhaz	484	10
Medgyesegyháza**	161	9
Micherechi	1337	1385
Otlaca-Pustă	230	50
Șercad**	1069	22
Total: 12	8407	3076

Județul Bihor

Apateu	585	125
Bedeu	125	145
Biharkeresztes**	498	9
Darvaș	253	1
Jaca	454	6
Peterd**	137	0
Pocei	320	37
Săcal	235	148
Veherd	*	25
Total: 9	2607	496

(*La Veherd nu s-au ținut alegeri de minoritate, dar consiliul local s-a transformat în autogovernare românească.)

Județul Csongrád

Apátfalva**	170	6
Cenadul Unguresc	178	142
Macău**	1772	43
Nădlac**	112	2
Seghedin	861	147
Total: 5	3043	340

(**În aceste localități în toamna lui 2002 s-a format pentru prima dată autogovernare românească)

Totalizând rezultatele, aflăm că în cele 26 localități și 18 sectoare budapestane trăiesc aproape 5.000 de români, iar reprezentanțele acestora au primit în jur de 20.000 de voturi. Generalizând datele, care variază de la un loc la altul, putem afirma că forurile de conducere au primit mult mai puține voturi din partea românilor, decât din partea altor cetățeni, care din diferite motive au votat cu acestea.

Având în vedere că în medie doar 50% din electorat a apărut în fața urnelor și că în jur de 25% din populația țării nu are drept de vot, și aplicând acești factori proporționali și la minoritatea noastră, luăm la cunoștință că aportul românilor – pentru care se formează reprezentanțele – este cam în jur de 10%. Asta înseamnă că, practic, comunitatea nu are influență semnificativă asupra componenței forului care o reprezintă. Apoi dacă privim statisticile, ușor ne dăm seama că proporția alegătorilor români este cea mai mare în localitățile cu o masivă populație românească, iar în așezările în care românii se află într-un număr nesemnificativ, acolo autogovernările s-au format aproape numai cu voturile cetățenilor noștri majoritari.

Ca o concluzie se poate afirma că în localități precum Micherechi, Aletea, Chitighaz sau Bedeu autogovernările noastre sunt alese – în mare parte – de români, dar în celelalte părți românii au prea puțină influență asupra componenței acestora. Iar în localitățile cum sunt Nădlac, Apátfalva, Biharkeresztes etc. este de-a dreptul curios ce motivează existența autogovernării atunci când numărul românilor este sub zece. Ne mai vorbind despre Darvaș și Peterd, sate în care – conform recensământului – trăiește câte-un singur român. El, de unul singur, va avea șase electori, prin urmare șase voturi, la formarea reprezentanței noastre naționale!

Punând la un loc cei doi factori expuși mai sus este lesne de înțeles de ce se vorbește tot mai mult despre falimentul sistemului de autogovernare minoritară. Deși el se constituie în forma cea mai democratică, deficiențele de mai sus îl fac incapabil de a reprezenta, în mod real, comunitatea românească. Datele și statisticile confirmă poziția acelor care se îndoiesc că cea mai bună formă de reprezentare locală și națională a românilor din Ungaria este acest sistem care – până la urmă – pare incompatibil și cu valorile democratice ale Uniunii Europene la care țara noastră va adera în 2004.

Ștefan Crăsta

(Materialul a fost publicat în Calendarul românesc 2003)

Parlamentul a publicat concursul pentru subvenționarea organizațiilor civile

Comisia Parlamentară pentru Drepturi, Omul, Minorități și Culte a publicat recent concursul organizațiilor civile ale minorităților pentru obținerea subvenției financiare pe anul 2003. Fondul disponibil a rămas neschimbat față de anii precedenți: 110 milioane de forinți. În anul 2002, acești bani au fost împărțiți între 210 organizații ale minorităților. Mai jos puteți vedea tabelurile subvențiilor obținute de asociațiile românești în ultimii trei ani.

Subvenționarea organizațiilor civile oscilează radical de la un an la altul, deci este o sursă nesigură. În 2000, celor 8 organizații românești concurente le-au fost asigurate 7,2 milioane de forinți. În anul 2001, Parlamentul a subvenționat 12 asociații românești cu 5,4 milioane de forinți, iar în 2002 a asigurat 6,3 milioane de forinți pentru 11 organizații.

Pentru subvențiile anului 2003 pot concura numai acele asociații, care au fost constituite și înregistrate de tribunal până la data de 31 decembrie 2000. Termenul înaintării dosarului de concurs este 15 februarie 2003. Concursul poate fi înaintat prin completarea unui formular special. Documentele concursului au apărut integral în Monitorul Oficial („Magyar Közlöny”) nr. 2002/158. Informații suplimentare aflați la telefonul secretariatului Comisiei parlamentare din Budapesta: 1/441-5032, precum pe Internet, la următoarele adrese: www.etnonet.hu, www.meh.hu/nekx, www.parlament.hu. Apelul concursului, precum formularul necesar poate fi obținut și de la Redacția ziarului Foia românească, Giula, str. Gh. Doja nr. 8, tel.: 66/463-152.

- frățean -

Numele organizației	Asociația românilor din Apateu	Asociația românilor din Băntia	Uniunea românilor din Bihorciaba	Societatea culturală a românilor, Budapesta	Asociația română din Budapesta	Asociația culturală a românilor, Chitighaz	Asociația culturală română, Leta Mare	Uniunea culturală a românilor din Ungaria
2000/Ft	200.000	- 0 -	- 0 -	400.000	- 0 -	300.000	- 0 -	3.300.000
2001/Ft	200.000	200.000	200.000	- 0 -	300.000	200.000	200.000	3.000.000
2002/Ft	- 0 -	300.000	200.000	200.000	400.000	300.000	- 0 -	3.500.000

Numele organizației	Comunit. cercetăt. români din Ungaria	Institt. de Cercet. al românilor din Ungaria	Asociația românilor din Micherechi	Asociația pentru Micherechi	Asociația românilor, Ottlaca Pustă	Comunit. română din Pocei	Asociația culturală a românilor din Seghedin
2000/Ft	1.200.000	- 0 -	1.000.000	- 0 -	400.000	- 0 -	400.00
2001/Ft	300.000	- 0 -	200.000	200.000	200.000	200.000	- 0 -
2002/Ft	300.000	400.000	300.000	- 0 -	200.000	200.000	- 0 -

Curs în Danemarca pentru tineri despre Europa Unită și societatea civilă

Centrul de Studii Hojskolen Ostersoen din Aabenraa, Danemarca, organizează în această vară un curs pentru reprezentanți tineri din rândul minorităților din diferitele țări ale Europei, cu scopul de a răspândi cunoștințe adecvate despre societățile și instituțiile Europei Unite. Cursul inițiat de instituția preocupată de problemele minorităților naționale are ca titlu „Dialog Est-Vest pentru tinerii europeni”. Programul nu se pretinde a fi un curs academic. Organizatorul pornesc de la ideea că cetățenii din țările europene manifestă prea puțin interes față de schimbările ce se produc în societățile noastre odată cu extinderea Europei Unite, iar problemele „oamenilor de rând” nu figurează cu ponderea cuve-

nită pe agenda de interes a instituțiilor din structurile UE. Cursul de vară își propune să ofere întâlniri pentru tineri „face to face” cu profesorul de școală generală, cu ziaristul de la revista locală, cu deputatul din consiliul local. În cadrul cursului se va face o excursie de experimentare de 4 zile la Poznan, Polonia. Tinerii vor realiza interviuri și vor întocmi un caiet de probleme despre cele observate, legat de societatea și instituțiile din Danemarca și Polonia, prin prisma experiențelor lor, aduse din cele 35 de țări europene, de unde se așteaptă 65 de tineri la cursul din Aabenraa. Instituția daneză a contactat în acest sens Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, solicitând contribuția organiza-

ției membre a FUEN. Cursul se va desfășura între 20 iulie și 9 august 2003. Se pot înscrie pentru participarea la acest curs tineri între 18 și 25 de ani, care să cunoască limba engleză la nivel de conversație. Se așteaptă prezentarea tinerilor care au o anumită activitate în cadrul organizațiilor civile de naționalitate. Taxa participării la cursul de 3 săptămâni este de 135 de EURO. Înscrierile se vor înainta până pe 15 martie 2003. Cu scopul de a sprijini tinerii români din Ungaria, Uniunea Culturală se angajează să ajute participarea la cursul din Danemarca și va achita cheltuielile de înscriere. Informații suplimentare pot fi solicitate la Redacția Foii românești.

Șt. F.

Consfătuire la Apateu despre românii din Bihor

Miercurea viitoare, la 15 ianuarie, se va desfășura la Apateu o consfătuire despre supraviețuirea culturii românești în Bihorul din Ungaria. La inițiativa Institutului Județean de Cultură Generală „Kölcsey Ferenc” din Debrețin, Autogovernarea Românească și Centrul Cultural din Apateu s-au angajat la coordonarea programului, acestea fiind gazdele întâlnirii. În cadrul consfătuirii, pe lângă prelegerile profesorilor de la Universitatea din Debrețin despre cultura și etnografia românilor din județul Bihor, participanții vor discuta și despre posibi-

litățile înființării unui centru cultural român din acea regiune. Consfătuirea va începe înainte de masă, la ora 10.00, iar de la ora 12.00, fiind tocmai ziua nașterii poetului Mihai Eminescu, oaspeții și elevii școlii din Apateu vor depune coroane de flori la bustul lui Eminescu, aflat în curtea bisericii ortodoxe din această localitate.

Tot cu ocazia aniversării nașterii poetului român, între 6-10 ianuarie, școlarii cinstesc amintirea marelui poet printr-o săptămână dedicată vieții și creației lui Mihai Eminescu.

R. P.

Mircea Geoană despre integrarea europeană

„Pentru România, drumul spre Europa Occidentală duce prin Ungaria” – a declarat, luni, în cadrul unui interviu acordat SRR, ministrul român de externe Mircea Geoană. La întrebarea referitoare la modificările operate în legea ungara a statutului, ministrul român a opinat că „am cheltuit mult prea multă energie politică pentru o problemă pe care, acum, o putem rezolva relativ ușor”. Mircea Geoană a mai spus că „problema a fost discutată cu ministrul ungar de externe, în cursul ultimei sale vizite la București și, din punctul nostru de vedere, lucrurile sunt clare. Problema este cum vor include în textul legii guvernul și parlamentul ungar principiile asupra cărora am convenit”. În opinia lui Mircea Geoană, a sosit vremea când trebuie să ne gândim la viitor: „Relațiile cu Ungaria sunt importante pentru noi, am investit mult în aceste relații. Am obținut un progres semnificativ și cred că România se leagă de Europa Centrală și Occidentală prin relațiile ei cu Ungaria”.

Pe ambele laturi ale frontierei

Cel mai nou număr al revistei editate prin Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Arad continuă tradiția de până acum, abordând o tematică culturală majoră, publicând scrieri de înaltă spiritualitate, ilustrând cu imagini și reproduceri artistice valoroase, păstrând aceeași ținută elegantă. După aceste aprecieri cu caracter general, să trecem în revistă conținutul numărului în discuție, grupat în șapte capitole tematice precum „Biserica, Societate, Cultură”, „Probleme controversate”, „Opinii incomode”, „Eveniment cultural”. Demn de atenția cititorului din Ungaria este mai cu seamă capitolul „Românii de lângă noi”. Dintre cele trei articole, unul se ocupă de românii din Voivodina, iar

două au ca temă viața românilor din Ungaria. Părintele Florin Olteanu prezintă Corul „Pro Musica” din Giula, iar Eva Iova scrie despre Valori culturale românești din Ungaria. În acest fel, viața cultural-spirituală a românilor din Ungaria intră câte puțin și în circuitul culturii române universale.

Binefacerea este izvorul bucuriei

Bucuria copiilor din Chitighaz

„Sufletul binefăcător va fi săturat, și cel ce udă pe alții va fi ud și el” (Prov. 11:25)

Au trecut sărbătorile, Crăciunul și Anul Nou, dar binecuvântările sunt proaspete în inimile noastre. Un rol important în cursul sărbătorilor l-au avut copiii din biserică sau chiar și copiii din afara bisericilor. De obicei, ei primesc cadouri și din partea comunităților creștine, simbolizând cu aceasta darul nespus al lui Dumnezeu. Așa cum exprimă apostolul Pavel la 2 Corint. 9:15 „Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu pentru darul Lui nespus de mare”; „El, care n-a cruțat nici chiar pe Fiul Său, ci L-a dat pentru noi toți, cum nu ne va da fără plată, împreună cu El, toate lucrurile?” (Rom. 8:32)

Simbolul și amprenta mâinii lui Dumnezeu este pe inima omului și prin această influență a dragostei Lui, Domnul inițiază ca și noi, oamenii, să exprimăm dragostea noastră față de cei care duc lipsă în anumită parte a vieții lor spirituale sau materiale.

Și în anul 2002 acest obicei sau gest sfânt s-a exprimat prin activitatea bisericilor noastre și prin ajutorul Fundației „Hajnalcsillag”. La Chitighaz, prin comunitatea noastră baptistă, cu ajutorul Domnului, au ajuns la grădinița nr. 3 și la școlile din comună cadourile transmise de la copii din străinătate prin această fundație. La fel, am pregătit programe speciale cu ocazia sărbătorilor, un club de „Vestea bună” și prin alte forme am transmis mesajul dragostei.

Răspłata așteptată a fost bucuria acestor copii și familii, unde au ajuns aceste ajutoare-cadouri. Bucuria noastră s-a mai îmbogățit și prin alte forme: programe în adunare, întâlniri personale și familiale.

Sărbătorile au trecut cu amintiri ziditoare și binecuvântările bucuriei duhovnicești ne-au udat, ne-au umplut și suntem mai bogați. Domnul Dumnezeu să ne dea înțelepciune a menține această comoară, a cărei garanție este ființa și dragostea Domnului Isus Cristos.

V. Bodiș

Din Sfînta Scriptură

„Prin El, să aducem totdeauna lui Dumnezeu o jertfă de laudă, adică rodul buzelor care mărturisesc Numele Lui.

Și să nu dați uitării binefacerea și dărnicia; căci lui Dumnezeu jertfe ca acestea Îi plac.” (Evrei 12:15-16)

Cadouri și pentru michecheni

Cu ocazia Crăciunului oamenii, părinții și copiii dăruiesc unul altuia cadouri cumpărate sau făcute de ei însuși.

La data de 21 decembrie 2002, Biserica Baptistă din Micherechi s-a umplut de copiii bisericii și din tot satul pentru a fi părtași la o surpriză. Fundația „Hajnalcsillag” adună și apoi împarte numeroase cadouri pregătite de copii din țările învecinate din Europa.

Cei în jur de 50 de copii michecheni au cântat împreună și au învățat un cuvânt de aur care se află la 2 Corinteni 9:15: „Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu pentru darul Lui nespus de mare!”

Tot așa, și la Biserica penticostală nr.1 din Micherechi a avut loc împărțirea cadourilor bogate pentru aproape 100 de copii, zi în care s-a desfășurat și un program de evanghelizare. La 22 decembrie 2002, duminică înainte de masă au vestit Cuvântul Domnului frații Dorin Gavra și Ioan Rocsin.

Fratele Gavra a accentuat cât este de important ca oamenii să vadă pe creștini schimbarea totală a omului vechi, să se vadă atât prin fapte, cât și prin vorbă. „Nu vorbi cum trăiește creștinul, ci trăiește cum vorbește creștinul” – a mai zis Dorin Gavra. Prin mesajul său, fratele Rocsin ne-a învățat cum trebuie creștinii să-și înnoiască gândurile, limba și felul de vorbire.

Alături de predică au dat laudă lui Dumnezeu pentru darurile vizibile și

spirituale copiii bisericii, dirijați de Lidia și Enikő Rocsin, frații Vaida și grupul de închinare a bisericii.

În fiecare zi trebuie să Îi mulțumim lui Dumnezeu pentru sănătate, bucurie și înțelepciune. Să fim recunoscători pentru casa, pentru căminul nostru, pentru că mulți copii și adulți își petrec zilele și viața singuratici pe uliță, neavând adevărat adăpost. Să ne rugăm pentru acești oameni și să-i ajutăm după puterile noastre. – Silvia –

Adevărul lui Dumnezeu

- ☐ Așa cum este prezentat în Scriptură, adevărul este un lucru moral; el nu se adresează numai intelectului, ci și voinței.
- ☐ Pentru lucrurile de pe pământ, oamenii nu pot trăi dacă nu cunosc adevărul, dar când este vorba despre lucrurile cerești, ei ignoră adevărul de parcă nu ni s-ar fi descoperit sau de parcă el nu ne-ar fi de nici un folos.
- ☐ Fără adevăr, viețile noastre și-ar pierde toată valoarea și am deveni cu toții asemenea animalelor.
- ☐ Cunoașterea adevărului este cel mai mare privilegiu de care se poate bucura un om în viață. Adevărul este cu adevărat ceea ce dă semnificație existenței, suprema noastră comoară.
- ☐ Adevărul este un stăpân slăvit, dar neîndurător. El ne supune la chinuri morale, pretinde ascultare deplină și-și rezervă dreptul de a ne și biciui uneori.
- ☐ Adevărul nu se va umili să servească pe cineva; el însă ne pretinde tuturor să-i devenim slujitori. Adevărul nu flatează pe nimeni și nu face

compromisuri cu nimeni. El ne cere totul sau nimic, refuzând orice târguială. Adevărul pretinde să fie totul și în toate, iar de unde nu este admis așa, se retrage în tăcere.

- ☐ Nu este greu să descoperi adevărul, dar faptul că așa de mulți oameni nu voiesc să i se supună, îl face atât de rar în lumea noastră.
- ☐ A sta lângă adevărul lui Dumnezeu împotriva tuturor curentelor la modă este întotdeauna nepopular și uneori de-a dreptul periculos.
- ☐ Prin ceea ce este, Dumnezeu merită și pretinde ascultare din partea creaturilor Sale. Prin ceea ce este el, omul trebuie să I se supună Creatorului.
- ☐ Dumnezeu nu va accepta niciodată să fie mituit cu rugăciunile noastre pentru a ne absolve de vinovăția neascultării. Judecătorul universului nu poate fi înșelat; nu ne putem păcăli decât pe noi înșine.
- ☐ Proba supremă a iubirii este ascultarea, nu calitatea sau nivelul emoțiilor noastre, nici zelul sau sacrificiul de sine. „Dacă Mă iubiți, veți păzi poruncile Mele”.

Alcoolul, duhul diavolului

Cu ocazia sărbătorilor de Crăciun și Anul Nou, majoritatea oamenilor din lume sunt călăuziți și biruiți de duhul diavolului, de „alcool”. Ale diavolului sunt toate poftetele, plăcerile, patimile și deșertăciunile acestei lumi. Cu cele șapte păcate de moarte: cu trufia, mânia, pizma, desfrânarea, lăcomia, minciunea, lenea și celelalte ispite și păcate, umblă diavolul să piardă sufletul omului. Dar, dintre toate armele, Satana are una cu care face cele mai multe biruințe: alcoolul. Satana e viclean mare. El știe că puterea unei vieți de creștin biruitor e darul și harul Duhului Sfânt. De aceea și-a ales și el un duh al lui: alcoolul. Mântuitorul a zis: „... *temeți-vă mai degrabă de cel ce poate să piardă și sufletul și trupul în gheena*.” (Matei 10:28) Un astfel de vrăjmaș care omoară și trupul și sufletul omului este alcoolul, duhul diavolului. Feriți-vă de el!

Biblia ne spune că oarecând șarpele diavol a înșelat pe strămoșii noștri cu un măr și cu acest măr i-a atras în moarte trupească și sufletească. Mărul cu care i-a ispitit diavolul pe Adam și Eva se pare că în zilele noastre e păhărelul cu alcool. Mărul cel din rai a fost un izvor de nesfârșite răutăți trupești și sufletești pentru neamul omenesc. Așa-i și sticla cu băutură, un izvor de răutăți: sudalme, bătaie, omoruri, desfrânări, etc. ... Mărul cel din rai li s-a părut lui Adam și Eva frumos la vedere și dulce la gustare, dar pe urmă amare au fost roadele lui. Așa-i și băutura, precum zice Sfânta Scriptură: „*Nu te uita la vin când curge roș și face mângăritare în pahar; el alunecă ușor, dar pe urmă ca un șarpe mușcă și înțepă ca un basilisc. Ochii ți se vor uita după femeile altora, și inima ți va vorbi prostii. Vei fi ca un om culcat în mijlocul mării, ca un om culcat pe vârful unui catarg.*” (Proverbe 23; 31–34) Fugiți de alcool ca de șarpele ce mușcă de moarte! În țările din Răsărit circulară o istorioară minunată despre ce fel de isprăvi fioroase poate face diavolul cu ajutorul alcoolului. Diavolul se întâlnește odată într-o pădure cu un om și îi zise:

am să te omor sau numai așa îți mai las viața, dacă îl omori pe tatăl tău sau o bați pe soră-ta sau te îmbeți. „*Ce să fac?*” – își zise omul. Să omor pe tatăl meu care m-a crescut, e cu neputință. Să bat pe sora mea, e ceva groaznic. Iacă, mă voi îmbăta o dată și îmi voi scăpa viața. Și s-a coborât omul în sat, a tras la o cârciumă și s-a îmbătat una bună. Dar mergând acasă beat, s-a apucat de ceartă cu cei de acasă și, îngroșându-se cearta, a bătut-o pe soră-sa și l-a omorât pe tatăl său.

Cu adevărat, alcoolul și beția este un izvor de rele și fărâdelegi. Pe multe din poruncile și învățăturile Domnului Dumnezeu le-a stricat diavolul cu ajutorul alcoolului. Dar parcă pe nici una n-a stricat-o atât de mult ca pe Ziua Domnului și praznicele Domnului. Biblia ne spune că odinioară Antioh, împăratul păgân, l-a trimis pe căpitanul Apolonie să-i ucidă pe locuitorii Ierusalimului. „*Și sosind Apolonie cu oastea la Ierusalim s-a fătarnicit a fi de pace și a așteptat sărbătoarea Sâmbetei când tot poporul era în preumblare pe ulițe și pe la petreceri. Atunci ieși Apolonie fără veste cu soldații pe uliță și umplu de sânge și ucidere ulițele Ierusalimului.*” (Cartea a doua a Macabeilor cap. 5). Această istorie este cu mare înțeles și pentru noi, creștinii de azi. Și diavolul, ca Apolonie, a așteptat cu vicleșug sărbătorile Domnului și atunci s-a slobozit cu oastea lui asupra creștinilor, făcând groază ucidere și vărsare de sânge. Cărciumele, ulițele, locurile de joc și petreceri, în fiecare duminică și sărbătoare, se stropesc cu sângele sufletesc al celor pe care Satana cu oastea lui i-a rănit și i-a omorât.

Dragă cititorule! Nu te încrede în aceea că tu bei, dar nu ești bețiv. Ia seama că asta e calea ce duce spre armata cea neagră a diavolului. Fugiți și feriți-vă de el! Ce spun Scripturile despre alcool și beție? „*Vai de cei ce dis-de-diminează alegă după băuturi amețitoare, și șed până târziu noaptea și se înfierbântă de vin! Arfa și alăuta, timpana, flautul și vinul le înveselesc ospețele; dar nu iau*

Sărbătoarea Bobotezei

Foto: Rompres

Creștinii ortodocși români au sărbătorit luni, la 6 ianuarie, Botezul Domnului Iisus Hristos în Iordan și arătarea Sfintei Treimi, moment care marchează începutul propovăduirii lui Iisus. Credincioșii au participat la Liturghie și la slujba de sfințire a apei

care este destinată stropirii caselor, pământurilor și animalelor din gospodării cu scopul de a fi sfințite. La Catedrala Patriarhală din București, slujba de binecuvântare a apei a fost oficiată de Părintele Patriarh Teoctist, în prezența a sute de credincioși.

Lacrimile Maicii Domnului într-o bisericuță din România

Mii de credincioși s-au dus în aceste zile în comuna Mușetești, din vestul României, unde într-o mică biserică ortodoxă plânge icoana Maicii Domnului. Lacrimile din ochii Maicii Dom-

nului au fost observate la 2 ianuarie de către doi enoriași, și de atunci acest fenomen continuă.

La Mușetești a sosit o delegație a Bisericii Ortodoxe Române pentru a cerce-

ta amănunțit acest fenomen.

Preotul local consideră un semn divin faptul că icoana a început să plângă tocmai în ajunul Nașterii Domnului.

seama la lucrarea Domnului și nu văd lucrul mâinilor Lui.” (Isaia 5; 11–12). „*Vai de cei tari când este vorba de băut vin, și viteji când este vorba de amestecat băuturi tari.*” (Isaia 5; 22). „*Vinul este batjocoritor, băuturile tari sunt gălăgioase; oricine se îmbată cu ele nu este înțelept.*” (Proverbe 20; 1). „*Desfrânarea, vinul și mustul iau mințile omului.*” (Osea 4; 11). „*Nu fiți bețivi, căci toți bețiorii vor săraci.*” (Proverbe 23; 20). „*Domnul a vorbit lui Aaron, și a zis: Tu și fiii tăi împreună cu tine, să nu beți vin, nici băutură amețitoare... ca să nu muriți: această va fi o lege vecinică printre urmașii voștri, ca să puteți deosebi ce este sfânt de ce nu este sfânt, ce este necurat de ce este curat.*” (Leviticul 10; 8–10). În afară de acestea mai găsim scris la Matei 24, 48–51, la Romani 13; 13 la 1 Petru 4; 3–4, la 1 Corinteni 6; 9–10 și am mai putea înșira multe alte versete.

Am toată speranța că rândurile de mai sus o să pună pe gânduri pe mulți oameni care sunt în ținta Satanei cu băutura sau chiar și sunt biruiți de ea.

Ca încheiere, o scurtă istorioară. Diogene – un vestit filosof din vremea lui Alexandru Macedon – fu îmbiat odată cu un pahar de băutură. Diogene luă paharul și îndată l-a vărsat pe jos.

– De ce ai făcut acest lucru, Diogene?

– Păi – răspunse Diogene – l-am răsturnat eu, ca nu cumva pe urmă să mă răstoarne el pe mine.

Dragă cititorule! Dacă ți-au plăcut rândurile de mai sus, atunci te rog frumos, arată iubitorilor tăi și tuturor semenilor tăi care sunt în beție, și cu ajutorul lui Dumnezeu, scoate-i din mâna Satanei, din patima beției, pentru că nu se poate sluji la doi domni. (Matei 6; 24).

T. I., Oastea Domnului, Micherechi

Înțelepciuni

„*Vorbele celui înțelept spuse domol sunt mai ascultate decât strigătul unui stăpân între nebuni.*” (Ecclesiastul 9–11)

„*Lovitura biciului face vânătăie, iar lovitura limbii frânge oase.*” (Înțelepciunea lui Isus Sirah)

„*De ești drept, teme-te de mânia lui Dumnezeu ca să nu cazi! De ești păcătos, roagă-te de milostivirea lui Dumnezeu ca să te scolii!*” (Sfântul Grigorie Dialogul)

Din lumea muzicii ușoare

3 SUD EST

Cel mai longeviv și coerent proiect al muzicii dans românești, 3 SUD EST a devenit în decursul anilor cel mai complex produs de pe piața muzicală românească.

● 3 SUD EST sau REGII MUZICII DANCE, cum au fost numiți Laurențiu, Mihai și Viorel, sunt grupul de muzică dance cel mai apreciat, atât de public, cât și de mass media, fiind recompensați cu cele mai importante premii ale industriei muzicale românești și nu numai.

● 3 SUD EST este prima formație, care abordează în România genul muzical soul & dance, cu cel mai mare succes în discotecă.

● 3 SUD EST este singura formație, care a reușit să vândă într-o țară, care se luptă constant cu pirateria, peste 800.000 de MC-uri și CD-uri, susține cel puțin 3 concerte săptămânal, iar numărul spectatorilor poate atinge 120.000, cu vârsta cuprinsă între 10 și 45 de ani.

Componenta: Laurențiu Duță (26 ani), Viorel Șipoș (28 ani), Mihai Budeanu (28 ani).

Despre 3 SUD EST...

Cel mai cunoscut nume dintre performerii 3 SUD EST este Laurențiu Duță. Cariera sa muzicală are la bază studii de specialitate: 3 ani de chitară clasică și 2 ani de pian. A debutat interpretând piese folk, această etapă fiind depășită în 1993 odată cu lansarea piesei „Cifre”. Un an mai târziu apare și primul LP ce îi poartă semnătura: „Realitate”. Numele său a devenit cu adevărat cunoscut publicului în 1993, atunci când a susținut un recital la Festivalul de la Mamaia. Tot atunci au apărut pentru prima oară pe scenă, sub numele „Original Dance” cei care aveau să-i devină mai târziu colegi de trupă: Viorel Șipoș și Mihai Budeanu – un duo ce a asigurat partea coregrafică a show-ului.

Laurențiu a lansat în 1997 albumul „Dragoste reală”, LP ce a fost premiat cu Discul de Aur. Piesa care dă titlul acestui album a staționat 6 luni în Top Rocks Music.

Despre Viorel și Mihai ar mai fi de menționat că s-au lansat în 1992 sub numele de scenă „Original Dance”, participând la toate concertele susținute de Laurențiu. Mai târziu, „Original Dance” avea să devină „AV37” – o schimbare nu doar de nume, ci și una ce reflectă trecerea de la coregrafie la prestații solistice.

Au lansat în 1997 „Petrecem în cartier”. Exemplul lor era unul ce releva faptul că și în muzica românească evoluțiile dictate de cererea peisajului discografic au început să se orienteze spre tiparul occidental. Ca dansatori și-au început cariera și DJ Bobo, Nana, Tony Cottura și mulți alții.

La finele anului 1997, Laurențiu Duță trece de la cariera solo la cea colectivă alături de Viorel și Mihai.

Așa s-a născut 3 SUD EST...

Comunicarea, de la origini la Internet

28

Cum arătau primele cărți? Cum se face un ziar? Cine a inventat radioul? Când a apărut televiziunea? Ce înseamnă multimedia? Ce este realitatea virtuală? Care vor fi mijloacele de comunicare mâine?

Dragi tineri, până la sfârșitul acestui serial veți primi răspunsuri la toate aceste întrebări și veți afla câteva date uimitoare din istoria comunicării.

Lumile virtuale

Tehnologia multimedia permite crearea unor lumi virtuale, adică a unor forme și imagini de sinteză tridimensionale, însoțite de sunet. Acest univers conceput în întregime pe calculatoare se numește „realitate virtuală”.

O lume creată pe calculator

Tehnicienii din domeniul multimedia creează lumi virtuale în care unul sau mai mulți utilizatori pot intra și se pot deplasa. Cu ajutorul programelor care pot crea imagini și sunete, ei desenează pe ecranele calculatoarelor imaginile tridimensionale de sinteză ale decorului. Ei populează acest univers cu personaje animate, și introduc sunete care însoțesc diferite acțiuni.

Un echipament specific

Pentru a pătrunde într-un univers virtual, utilizatorul trebuie de multe ori să poarte un echipament specific. Mai întâi, el își pune o cască prevăzută în fața fiecărui ochi cu mici

ecrane cu cristale lichide. Ecranele îi permit să vadă totul în jur, din orice unghi. Un captator sensibil este integrat căștii și transmite informații calculatorului când utilizatorul mișcă din cap. Astfel, când își întoarce capul, vede tot ce se găsește lângă el sau în spatele lui.

În sfârșit, căștile stereo plasate pe cască difuzează sunete care contribuie și mai mult la senzația că pătrunde într-o lume reală. Pentru a acționa în lumea virtuală, utilizatorul poartă o mânășă numită „mănușă cu date” (dataglove) și uneori un combinezon cu date (datasuit). Asemenea căștii, această îmbrăcăminte este prevăzută cu captatori care transmit comenzile calculatorului. De exemplu, pentru a înainta, este suficient să îți îndrepți degetul arătător într-o anumită direcție. De asemenea, calculatorul animează o mână de sinteză care apare în imagine. Utilizatorul poate astfel să intervină în locul unde a intrat, ca și cum acest spațiu ar fi real,

poate să apuce un obiect pentru a-l băga în dulap, să urce într-un lift pentru a merge la alt etaj sau să deschidă o ușă.

Aplicații practice

Astăzi, realitatea virtuală are numeroase aplicații practice: ea permite recrearea unor universuri cunoscute în folosul celor care nu pot ajunge la ele deoarece se află prea departe (spațiul extraterestru, fundul mării etc.) sau

sunt periculoase (centrale nucleare, vulcani etc.).

De asemenea, se pot crea în mod artificial situații în care o persoană să practice o anumită meserie. Astfel, realitatea virtuală a fost folosită mai întâi în cadrul armatei: acum mai mult de patruzeci de ani, piloții de vânătoare erau antrenați cu primele sisteme de simulare.

Simularea zborurilor redă toate situațiile cu care se pot confrunta piloții pentru a li se testa reflexele, în condiții de siguranță. În plus, acest material de antrenament este mult mai ieftin decât adevăratele avioane de luptă.

Posibilitatea de a simula existența unor obiecte reale ușurează și munca multor creatori: arhitecții desenează pe calculator planurile viitoarelor imobile, inginerii de automobile își „testează” machetele noilor modele etc. De asemenea, simulatoarele sunt folosite în domeniul comercial: putem face, de exemplu, o vizită virtuală într-un apartament, fără să ne deplasăm fizic pentru a intra în el. În sfârșit, cinematograful folosește multe tehnici ale realității virtuale pentru a include ființe create pe calculator în imaginile filmate după realitate, cum s-a întâmplat în cazul filmului Jurassic Park (S. Spielberg, 1993). De asemenea, există filme alcătuite în întregime din imagini de sinteză.

Aplicații în jocuri

În domeniul jocurilor, universurile virtuale sunt de multe ori lumi total inventate, cu personaje care nu există decât în imaginația creatorilor lor.

Jocurile cele mai populare sunt cele de luptă, ca Doom, care se desfășoară într-un mediu periculos și unde trebuie eliminați cât mai mulți adversari. Astăzi, prin conectarea la Internet, mai mulți jucători pot folosi un singur CD-Rom.

Larousse

Cu o cască, o mănușă și o manetă intrăm în lumea virtuală

Legende românești

Îngerul și ghiocelul

Într-o zi, un înger zbura în cerul curat, legănat pe stelele cele strălucitoare. El se oprea la fiecare stea și rupea câte o floare pe nimerite și după ce a cules câte una din fiecare lume, formând astfel un buchet ceresc în brațe, se coborî pe pământ și culese și de aici o floare pe nimerite. Apoi se sui iarăși în cer și se făcu nevăzut sub bolta azurie. Florile de pe pământ, care văzuseră pe îngerul strălucitor, fără a fi văzut floarea ce o culese, se întrebau geloase, care este sora lor fericită pe care o luase îngerul și o duse-se cu sine?

– E un trandafir – ziceau trandafirii.
– E un crin, alb ca el – ziceau crinii cei mândri.
– Nu, e o floare de portocal cu miros divin – asigurau portocalii.

– Vă spun, surioare, că nu poate fi altceva decât un tulipan – striga îngâmfindu-se un tulipan frumos.

Chiar și viorica, de regulă atât de modestă, aspira la onoarea de a avea o surioară în rai și susținea cu blândețe, că îngerul luase o viorică.

Numai ghiocelul sta la o parte în tăcere.

Celelalte flori îl uitaseră.

Deodată, din înălțimea cerurilor, o lacrimă căzu și veni să lucească pe ghiocel, de unde se rupse o florică. Îngerul nu se arătă; dar o voce cerească străbătu aerul parfumat, întocmai ca o plângere iubitoare și fără sfârșit.

– Sărmană floare – zicea ea – floare într-adevăr modestă; cere-mi vreo răsplată pentru că te-am rupt. Vorbește, ce-mi ceri tu?

– Puțin lucru – răspuse ghiocelul.

– Voiești parfumul rozelor?

– Nu.

– Strălucirea tulipanului?

– Nu.

– Albastrul saschiului?

– Nu.

– Foile aromatice ale lămâiului?

– Nu.

– Atunci, ce-mi ceri?

– Deoarece voiești să-mi dai un dar, stăpâne, lasă-mă să mă nasc și să înflorească iarna, sub zăpadă și în geruri, și ca la mirosul meu cel dulce, la apariția mea binecuvântată, oamenii amorțiți și înghețați de vânturi și de vifore, să se simtă încălziți și întăriți prin speranța primăverii viitoare, a soarelui de foc, cu razele divine.

Din ziua aceea, ghiocelul este totdeauna cea dintâi floare care ne surâde după iarna posomorâtă, alb, ca și cum ar mai purta încă urma lacrimii sfințite.

I. Hașdeu

Cadouri mari pentru copilașii din Giula

ei. După informațiile primite de la Cornelia Taga Mihăiescu, conducătoarea grădiniței, instalarea galeriilor nu s-a realizat din bugetul instituției, ci din bunăvoința Autoguverării Românești din Giula, prin banii obținuți de la Ministerul Patrimoniului Național Cultural și cu sprijinul Fundației „Homo Ludens”, prin care părinții și alți binevoitori și-au oferit 1% din impozitul lor pentru copiii grădiniței. Grădinița din strada Galamb din Giula mulțumește și pe această cale sprijinul tuturor susținătorilor.

– rip –

Trei grupe, două românești și una maghiară, a grădiniței din strada Galamb din Giula, în decembrie 2002 s-au îmbogățit cu câte-o jucărie enormă. Galeria nou așezată au făcut o mare surpriză și au adus multe bucurii copilașilor, care astfel au posibilitatea să se joace pe scări, la etaj sau chiar sub balcon. Căsuța din lemn nu este o jucărie care se poate expropria de un singur copil, ci toți mititei grupe pot primi în același timp câte-un colț al

Grădină mică

Două dintre flori

sunt identice.

Caută-le și leagă-le!

Ion Serebreanu

VOINICUL

*Puteți să-mi spuneți voi că-i floare,
Că se numește ghiocel,
Dar mie Făt-Frumos îmi pare,
Deși e tare mititel.*

*El, doar așa, cu brațe goale,
Și fără vrăji și ajutor,
Și fără buzdugan și zale
E totdeauna-nvingător.*

*Cogea palat îi crește-n față.
Fecioară Primăvară, vezi,
Te-a-nchis între pereți de gheață
Stăpâna asprelor zăpezi.*

*Stăpâna, hădă și zbârcită,
Pe cap coroană grea și-a pus,
Iar fruntea ei e-mpodobită
Cu țurțurii întorși în sus.*

*Regina Iarnă stăpânește,
Și Frig și Ger i-s sfetnici buni.
Lui Crivăț ea îi poruncește
Pe nări să sufle doar furtuni.*

*Ostași i-s fulgii mulți, puzderii.
Troianul, cazemată-l fac.
Sub zale lucii, de te sperii,
Armata-i gata de atac.*

*Dar ce-i cu Iarna de tresare?
Pe frunte boabe-i curg fierbinți.
De groază cutremurătoare
Regina dărdăie din dinți.*

*Căci ghiocelul cum se-arată,
Doar cum răsare dalbul făt,
Ea spală putina îndată,
Cu Ger, cu Crivăț și Omăt!*

*Puteți să-mi spuneți voi că-i floare,
Că se numește ghiocel,
Dar mie Făt-Frumos îmi pare,
Deși e tare mititel.*

*El, doar așa, cu brațe goale,
Și fără vrăji și ajutor,
Și fără buzdugan și zale,
E totdeauna-nvingător.*

Serviciu de porțelan cu imagini din Apateu și Săcal

Pe la sfârșitul secolului XIX, începutul secolului XX, serviciile de masă din porțelan pictate cu peisaje ale unor localități sau locuri vestite au fost la mare modă. În anul 2002, pictorul de porțelan Pálós Gábor, vizitând Apateul și Săcalul, a îndrăgit localitățile și s-a hotărât să facă serviri din porțelan cu câte șase farfurii, pe care să fie pictate clădirile importante ale acestor localități. Prin urmare, s-a apucat de pictarea seriilor în discuție. Cele șase farfurii despre Săcal vor imagina biserica ortodoxă, reformată, casa de rugăciune, primăria, grădinița și școala. Asemănător va fi și setul reprezentând clădirile de seamă din Apateu.

Pictorul va realiza probabil 50-75 de serii. Iar conform tradiției manufacturii, toate piesele din aceste serii mici vor fi semnate și numerotate de autor. Ele vor putea constitui cadouri reprezentative atât pentru oaspeți oficiali, cât și pentru locuitorii celor două comune bihorene. J. V.

10.000 de kilometri pe urmele lui Vlad Țepeș

Un fotograf din Deva a străbătut, timp de aproximativ doi ani, peste 10.000 de kilometri, pentru a reconstitui, cu ajutorul fotografiilor, locurile prin care a trecut, la vremea sa, Vlad Țepeș. Artistul fotograf Marin Dragomir mărturisește că înainte de a începe acest proiect, el s-a docu-

mentat studiind literatura de specialitate care i-ar fi putut oferi informații despre locurile care au vreo legătură cu Vlad Țepeș, despre monumentele ridicate de acesta sau care au avut vreun rol în viața domnitorului român.

Periplul fotografului a început în luna octombrie

2000 și a cuprins 26 de localități, în care a realizat aproximativ 1.000 de fotografii. Toate deplasările le-a făcut în zile de sâmbătă și duminică, după un grafic stabilit dinainte. Munca de teren a artistului fotograf s-a încheiat în luna august 2002, iar la sfârșitul lunii decembrie a anului trecut Marin Dragomir a finalizat selecția celor mai bune 70 de fotografii ce vor fi expuse în această vară în București. În cadrul expoziției, sub fiecare fotografie, Dragomir intenționează să așeze un scurt istoric al locurilor prezentate și o mică „povestire picantă” legată de Vlad Țepeș.

După expoziție, fotograf dorește să realizeze un pliant și o hartă cu materialul prezentat, Marin Dragomir susținând că acestea s-ar putea constitui într-un interesant circuit turistic în care să fie incluse cele 26 de localități.

Doi frați, cărora Dumnezeu le-a schimbat graiul, ca să-i știe deosebi

În ultimii doi ani, în sectorul V al Capitalei s-au organizat în centrul cartierului Festivaluri de vară. În anul 2001, acest șir de programe culturale s-a ținut în zilele de 22-23 iunie, iar în 2002 în zilele de 7-8 iunie. În ambele cazuri, prima zi a festivalului a fost consacrată culturii din localitățile înfrățite, iar a doua zi a fost rezervată naționalităților. În prima ediție amintită, Autogovernarea Minoritară Românească a sectorului a invitat cu această ocazie Corul românesc mixt „Pro Musica” din Giula, care s-a bucurat de un frumos succes de public. În ediția din anul trecut, reprezentanța românească a reușit să aducă o formație folclorică din București, anume, Ansamblul „Cununa Carpaților”. Programul zilei a început cu o defilare festivă a tuturor echipelor și formațiilor participante, urmată apoi de un program cultural care s-a desfășurat pe o estradă, în aer liber, pe Piața Erzsébet. Vara trecută, la parada naționalităților au evoluat echipele reprezentative a șase naționalități din sector, care au adus șapte formații folclorice. Polonezii au adus pe scenă cântece și dansuri populare în interpretarea unei formații din Capitală, Rutenii au fost reprezentați de două echipe de dansuri populare, una din țară, alta din Ucraina, sârbii au fost reprezentați de o echipă din Tabán, armenii cu o echipă din Debrețin, romii au adus o formație muzicală tradițională. După aceste programe, moderatorul a invitat pe scenă solii culturii românești. Formația „Cununa Carpaților” a fost compusă din muzicanți instrumentiști interpreți la clarinet, taragot, țambal, acordeon, fluiet, vioară. Când formația și-a început concertul, soarele era în asfințit. Publicul era pe cale de ducă, pregătindu-se de plecare. Dar după primele acorduri, lumea a rămas încremenită, toți s-au oprit din mișcare și au ascultat ca fermecați muzica bucureștenilor. Mai mult chiar, pe timp ce trecea, tabăra ascultătorilor a devenit tot mai numeroasă, iar spectatorii s-au lăsat duși de frumusețea melodiilor populare românești. Iar publicul, după o liniște deplină, a început, la un moment dat, să aplaude și să ovaționeze, mulți au început să se miște în ritmul muzicii. Iar melodiile reprezentând muzica populară din toate zonele folclorice ale României, au antrenat publicul, care a tot aplaudat și aclamat, solicitând mai multe repetiții.

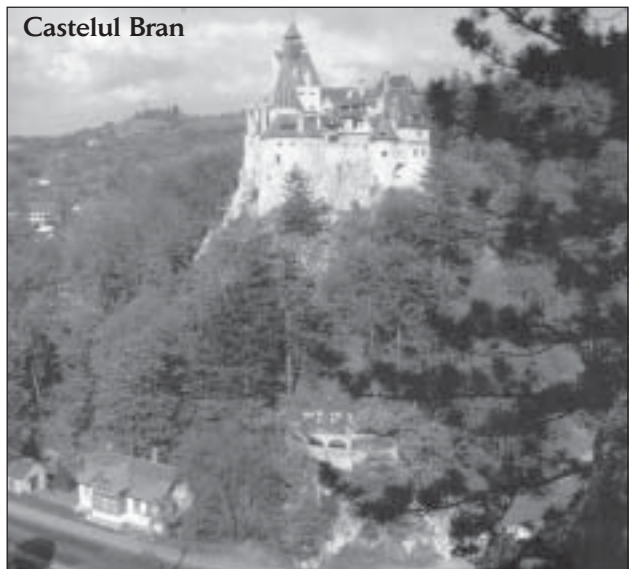
Am ascultat un dialog pe ungurește, când un spectator i-a zis celuilalt: „Pe aceștia i-aș asculta două zile și două nopți la rând, fără să mănânc, fără să beau.” Iar într-un interviu pe care dirijorul Ion Pop l-a acordat ziariștilor, a declarat, printre altele, că „Arta adevărată este universală”.

Muzica artiștilor din București a convins publicul de acest adevăr, căci acordurile bucureștenilor au unit spectatorii în dragostea pentru muzica valoroasă, de înaltă ținută artistică. Participanții români au propus organizatorilor, să aducă și cu alt prilej formații de acest fel, căci aceste inițiative întăresc simțul solidarității și aprecierii reciproce.

Când evoc acum, în aceste zile de iarnă, aceste impresii din vara trecută, mă cuprind de o căldură sufletească binefăcătoare. Și în urechi îmi răsună un fragment dintr-o predică ținută demult de un preasfințit episcop ortodox, care, printre altele a apreciat că „poporul român și poporul maghiar sunt ca doi frați, numai Dumnezeu le-a schimbat graiul, ca să-i știe deosebi.”

Petru Popuța

Castelul Bran

Cu titlul de mai sus a apărut scrierea publicistului *Tanács István*, în numărul din 24 decembrie 2002 al cotidianului *Népszabadság*. În scrierea din ziua de Ajun, ziaristul din Seghedin face referire la declarația *Papei Ioan Paul al II-lea*, la începutul postului Crăciunului din anul 2002, în care dă glas decepției sale, de parcă Dumnezeu și-ar fi întors fața de la neamul omenesc. Tatăl din Ceruri nu se arată, nu se destăinuiește, se închide în ceruri, – apreciază cu amărăciune Papa în mesajul său. Mai declară că e o adevărată tragedie în care se zbate omenirea copleșită de războaie și foamete. Dincolo de această pacoste, tragedia cea mai mare este „tăcerea lui Dumnezeu”. Sfinția Sa consideră că Dumnezeu s-a depărtat de oameni cu dezamăgire, privind cu nepăsare ce se întâmplă pe Pământ, unde se destramă pacea și înțelegerea dintre oameni. Toate aceste cuvinte pline de dezamăgire sunt rostite de Papa de la Roma, un bătrân obosit, decepționat, una dintre cele mai înțelepte și originale personalități de pe Mapamond din ultima treime a veacului trecut.

După părerea publicistului, care face referire la acest mesaj papal, nici pentru lumea creștină nu e totuna, cum se dezvoltă în viitor umanitatea, viața de pe

Tăcerea lui Dumnezeu

„Veșnicia s-a născut la sat.” (Lucian Blaga)

această planetă. Pentru lumea creștină, viața pământească trebuie să valoreze mult, ea trebuind să semnifice mai mult decât o antecameră a vieții de apoi. Căci, fericirea veșnică are importanță mai ales din punct de vedere transcendent, al dreptății de dincolo de întâmplările pământești. În această lume vitregă, apreciază jurnalistul, cea mai mare nedreptate este generată de mare deosebire dintre săraci și bogați,

adică prezența simultană a bogăției și a sărăciei din lume.

La citirea articolului din cotidianul amintit, mi-am amintit de lecturile mele, mai ales m-am gândit la *Lucian Blaga*, care a fost atras mai ales de ideile filosofului german *Friedrich Nietzsche*. Această atracție a fost generată mai cu seamă de îngrijorarea filosofului german față de condiția umană. Blaga a fost adânc impresionat de constatarea celebră „Dumnezeu este mort”, a gânditorului german. Ea se regăsește nu numai în studiile filosofice, ci și în versurile în care poetul exprimă dorul unui Dumnezeu care se revelează, iar arătându-se, risipește misterul existenței sale. Dar Dumnezeu a hotărât să rămână ascuns, nevăzut, zădărniciind strădaniile omului de a cunoaște realitatea finală. Blaga a definit starea tragică a „vremurilor noastre” ca pe un conflict dintre nevoia disperată a omului de comunicare cu Dumnezeu și luciditatea omului, pentru care această comunicare este iluzorie, imposibilă. Prin urmare, în conceptul gânditorului român, exprimat în „Pietre pentru templul meu”, crezul vremurilor moderne nu mai începe cu înconștientul „Cred”, ci cu scepticul, chiar tragicul „Vreau să cred”.

Influența lui Nietzsche asupra poetului *Lucian Blaga* a fost profundă și poate fi urmărită pe multiple domenii, deși nu se poate aprecia cum că gânditorul român ar fi fost adeptul sistemului filosofic nietzschean. Studiind „Fețele unui veac” al lui Blaga devine evident că filosoful român nu a preluat de la filosoful german de-a gata un set de idei, care apoi s-ar fi contopit într-un sistem filosofic încheiat. Dar ceea ce l-a apropiat pe gânditorul român de sistemul filozofic al lui Nietzsche a fost categoria filosofică a îndoielii, a scepticii. Blaga a

găsit în sistemul filosofului german confirmarea îndoielilor sale privitoare la creștinism. Mai ales că Blaga a fost el însuși un precreștin și eretic, dacă nu chiar ateu. Iar interpretarea pe care el o dă naturii divinului, precum și sensul pe care îl atribuie raportului dintre divinitate și om este departe de a fi conformă canoanelor bisericești, religioase. Gânditorul-poet pune sub semnul întrebării valabilitatea revelației creștine și-l înfățișează pe Dumnezeu ca pe un amăgitor care se ferește de orice comunicare cu creațiile sale, adică cu oamenii. În acest context, în „Censura transcendentă”, pentru Blaga revelația nu are cătuși de puțin caracter divin, ea fiind o ipostază preponderent umană, rezultată mai ales în urma dezvoltării culturii. Totuși, comparând sistemul de gândire al celor doi filosofi, devine evident că ostilitatea lui Blaga față de creștinism este mai redusă decât cea a lui Nietzsche și este nuanțată atât de scepticism, de îndoială, cât mai ales de tristețea generată de recunoașterea cum că nu putea crede în Dumnezeu, iar la rândul său, acestui Dumnezeu nu-i păsa de om.

În ciuda acestor îndoieli, atașamentul poetului față de satul românesc, față de lumea mitică de la țară, precum și recunoașterea rolului vital pe care-l are Biserica Ortodoxă în păstrarea amândurora, au exclus atacul frontal asupra creștinismului al marelui gânditor.

Gh. Santău

Lucian Blaga

Oedip în fața Sfinxului

Ascult. Adâncul tău ce-amar și ce pustiu,
cât de fierbinte, dulce, trebuie să fie.
În preajma ta, în larg, se stinge tot ce-i viu,
doar pajiștea cu osemintele învie.

Aștept aci cu nspăimântată bucurie
tăcerea lungă să se rupă între noi,
cumplit, amarnic sfâșiată ca o iie
într-un iatac, pe întuneric între doi.

Și văd mirat cum ghearele din când în când
îți ies și se retrag în pungi de catifea,
ca la pisici, în gând și-n prag la pândă stând.

Vorbești? – Te doare și pe tine întrebarea?
C-un freamăt te mai stingherește-o clipă mare,
dar ăripa ți-o potrivești spre-a mă curma.

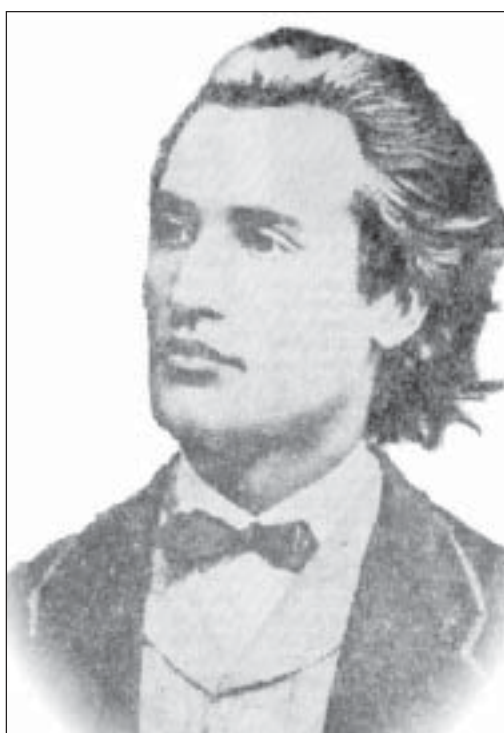
Poemul-sinteză al poeziei eminesciene și creație de vârf a literaturii românești, poemul *Luceafărul* de Mihai Eminescu continuă să rămână poezia cu cel mai mare coeficient de valoare și, în același timp, piatră de încercare pentru critica și istoria literară. Cele câteva mii de interpretări care s-au dat, de-a lungul vremii, poemului eminescian, au fost tot atâtea probe de valorificare a textului și de aplicare a diferitelor metode și principii critice. Poemul, după cum se știe, apare în anul 1883, mai întâi în *Almanahul Societății Româna Jună* din Viena, apoi în revista *Convorbiri literare* de la Iași. Eminescu a însoțit poezia de o scrisoare explicativă, care motivează sensurile și simbolurile adânci ale poemului. Deși are ca punct de plecare un basm cules de germanul Kunich, poemul aduce câteva importante modificări, atât la nivelul poveștii propriu-zise, cât și la cel al simbolurilor poetice. Scrisoarea însoțitoare poemului avertizează cititorii că poemul nou construit este o alegorie, adică trebuie citit dincolo de suprafața înșelătoare a poveștii de iubire dintre cele două ființe diferite; e vorba, după spusese lui Eminescu, de alegoria geniului, a ființei superioare care „aici pe pământ nu este fericit, nici capabil a feri pe cineva”. În acest înțeles adănc al poveștii trebuie căutate valorile poetice ale textului-sumă al lui Eminescu. Ori, tocmai această sumă de semnificații ne dă cheia multora dintre misterele care au dus la înscriserea poeziei printre valorile de vârf al poeziei eminesciene. Le punctăm aici, pentru vrednică și cinstită aducere-aminte, cititorului de azi al *Luceafărului*.

Poemul este, în primul rând, un text de sinteză pentru întreaga creație eminesciană, sub aspectul ei **tematic**. Se întâlnesc aici toate marile teme ale creației sale: natura și iubirea, mitologia (mitul androginului, mitul indic al unității și al gemenului), cosmogonia (teoria despre nașterea, evoluția și stingerea universului și ierarhia lumilor cosmice), filosofia (Platon – teoria Unului indivizibil, Parmenide – teoria identi-

LA ANIVERSARĂ 1883–2003

120 ani de capodoperă literară românească: **LUCEAFĂRUL**

tății în Ființă, Schopenhauer – teoria nefericirii prin iubire, Kant – teoria ordinii lumilor și asupra timpului și spațiului), concepția despre poezie și rostul ei în lume (poezia ca meditație superioară și valoare supremă). Povestea iubirii dintre fata de împărat și Luceafăr, ca și dintre Cătălina și Cătălin, pune în raport două viziuni diferite și așează eroii eminescieni pe trepte de înțelegere a acestei iubiri. În vreme ce Cătălina aspiră, prin vis, la lumea cosmică a Luceafărului, eroul stelar al nopții tinde, în planul real, spre iubirea pământească a Cătălinei. După cum constată și Constantin Noica, cele două iubiri nu se împlinesc, fiindcă fiecare dintre cei doi are alte coordonate și alte direcții ale iubirii: unul se mișcă în planul ireal al visului, celălalt în planul real al faptelor și acțiunii; unul, Cătălina, argumentează viața, existența măsurată de timp, celălalt, Luceafărul, aduce argumentul nemuririi, o existență eternă în timp infinit; unul dorește coborârea celui din cer pe pământ, celălalt încearcă înălțarea Cătălinei în lumea de sus; Luceafărul răspunde de două ori chemării aprinse a fetei, coborându-se și luând chip de om, în vreme ce Cătălina nu reușește gestul înălțării, solicitând desprinderea definitivă a celui alt din cerul lui. În episodul Cătălin–Cătălina, cel din finalul poeziei, s-a produs o modificare de substanță în iubirea pământească a celor doi: un Cătălin **luceferizat**, care meditează profund la iubirea Cătălinei, mai aproape de o Cătălină luceferizată prin visul ei de aspirație la condiția Luceafărului. Distan-

clice („Noi nu cunoaștem moarte”). În plus, cei doi eroi pământenii cunosc identitatea în formă și destin, o identitatea de suprafață, trecătoare, fiindcă fiecare sunt altceva, în vreme ce Fiul și Tatăl cunosc identitatea în substanță și esență, sunt în Ființă și nu cunosc înfățișări și schimbări de formă. De aceea, Cătălina nu are acces la condiția eroului cu nume de Hyperion, ci doar la forma lui ciclică, de Luceafăr, devenit în final un luceafăr **hyperionizat**.

De observat că strofele finale punctează această distanță dintre lumi, stări de existență și atitudini, printr-o așezare în opoziție a categoriilor celor două lumi, cu mijloacele lingvistice și stilistice adecvate: lumea Cătălinei se închide, devenind „cerc strâmt” în care verbul este cel al existenței efemere „trăind”, având sentimentul posesiunii și al comunității uniforme („vostre”); lumea lui Hyperion–Demiurg se deschide fiind „lumea” (a spațială și a-temporală, în plenitudinea ei), în care verbul este cel al stării de adevăr și substanță pleneră, „mă simt”, cu sentimentul unității eu-lume și al unicității („lumea mea”). „Nemuritor și rece”, versul care închide poemul-sumă al lui Eminescu adună întreaga concepție despre existență, iubire, ființă și neființă. E nemurirea geniului creator, al logosului superior, iar răceala este afectul, erosul filtrat de logos, prin abandonarea erosului fragil și consumat în ciclul existențial, într-o formulă personală a lui Eminescu despre poet și poezie: nemurirea se atinge prin armonia și sinteza dintre marea poezie (produs al logosului) și trăirea,

dintre iubirea trecătoare și schimbătoare a acestor doi eroi pămâteni și iubirea rece, distantă, trăită prin contemplație senină și împăcare a lui Hyperion dă și soluția acestei frumoase, dar tragice, povești de iubire. O iubire sortită trecerii și pieirii, supusă unei sorți a norocului, pentru cei doi, o iubire filtrată, rațională, prin cuvântul despre iubire, a lui Hyperion.

Text-sumă este poemul eminescian și la nivelul **filosofiei** Ființei, în sensul lui Parmenide și Platon. Ceea ce fusese dezvoltat în poeme precum *Gemenii*, *Memento mori*, *Povestea magului călător în stele*, apare aici în relație cu iubirea ființei cosmice. Dialogul Hyperion–Demiurg scoate în evidență distanța dintre substanța pieritoare a lumii pământești, incapabilă să se închege în Ființă și substanța trăirii în Unul nedescăzut și nedespărțit a lui Hyperion și a Demiurgului. Descoperirea acestui ultim adevăr de către Fiul în unitate cu Tatăl se face prin raportarea lumilor: lumea pământească, supusă ritmului și ciclului existențial (naștere–moarte–renaștere), în vreme ce lumea ființei în Unul, este în afara timpului, spațiului și al morții ci-

existență în iubire (produs al erosului). Ce altceva sunt treptele intermediare în creația lui Eminescu, precum *Și dacă, Sara pe deal, Dorința, Lacul*, decât **poezie nemuritoare a iubirii**, în formula genială din finalul *Luceafărului*, „nemuritor și rece”.

Nu în ultimul rând, poemul *Luceafărul* este și o creație-sumă la nivelul **imaginarului** eminescian și al **limbajului poetic**. Motive poetice precum, zborul cosmic între lumi, componentele genezei și pre-genezei, figura Demiurgului-arhitect divin al construirii lumilor și veghetor al ordinii universale, visul nocturn, teiul plouând peste cei doi, toate acestea se mișcă în întreaga creație eminesciană. Dascălul din *Scrisoarea I*, Cezarul din *Împărat și proletar*, iubita din *Mortua est*, fiul în călătoria spre găsirea stelei sale, din *Povestea magului călător în stele*, blestemul dacului la adresa împăratului roman învingător din *Memento mori*, îndrăgostitul de natură, – natura ca iubită –, din poemele erotice, toate se topesc în substanța *Luceafărului*. Chiar și limbajul poemului-sinteză, un limbaj conceptual, cu o mare încărcătură filosofică adună imagini și expresii din scrișul eminescian de până la anul 1883: imaginea rotirii lumilor cosmice, călătoria inversă, în regres, către pre-geneză, portretul fetei și al luceafărului întrupat, le putem recunoaște în textele precum *Fata în grădina de aur*, *Miradoniz*, *Miron și frumoasa fără corp*, *Sărmanul Dionis*. Nu întâmplător Eminescu a valorificat în poemul său sinteză profunzimea liricului și deschiderea epicului, într-o armonie de structuri poetice care-i conferă valoare și originalitate.

La 120 de ani de viață a capodoperei eminesciene, poemul *Luceafărul* continuă să rămână un text deschis, oferind cu generozitate multiple lecturi și, cândva poate, întâlnirea fericită dintre starea originală, inițială de creație, și starea de lectură a cititorului contemporan. Ambele pot confirma, cu temei, unicitatea și plenitudinea geniului eminescian.

prof. dr. Cornel Munteanu,
ELTE, Budapesta

Iertare și... răzbunare

Tăt omu păcătuiește. Cu asta nu spun nimic nou. Pă cum nici cu aceie cum că dă când omu-i om, tăt o păcătuie. Începînd cu Cain și gătînd tă' cu... tăt omu. Unu cu minciuna, altu cu palma, altu cu înșelare, și mai altu cu săcure. Șiru-i tare lung. Cu sufletu-mpăcat putem spune că-i fără capăt. Numa că păcătuire ar trăbui să umble laolaltă cu iertare. Bunăuare când cineva ne face ceva rău, ceva pă năplac să nu ne gândim dăloc la felu cum ne-am pute răzbuna pă cel vinovat. Da' io încă n-am dat dă om care să să fi gîndită în felu aista. Dîmpotrivă!

No-amu, acărcum sucesc io și învățesc gîndurile mele, treabă să-m dau sama cum că, în privința asta, nici io nu-s mai bun, mai înțelegător, mai inimos ș-ăse dăcăt semenii mnei. Când am prăbălit să fac socoteală dăspră cele ce s-or întămplat cu mine în legătură cu prilejurile când și io aș fi ajuns în situații în care ar fi trebuit să fiu iertător, dăloc m-or vinit în minte o sută ș-o mie dă treburi și pățanii, – nu tumna fericite, – când

cel mai cîstit lucru ar fi fost să-l iert pă cel ce m-o tulburat înt-on fel uă altu. Da' nici io n-am putut „ieși din ptele me”: primu gînd mi s-o-ndireptat cătă răzbunare. Cătă răzbunare, batăr că dămuit, tare dă dămuit, mi-am dat sama cum că cu asta nu duce la bine, nu rînduiește treaba strîcată, nu aduce pace sufletească... Dîmpotrivă!

Dă când mi-s, n-am înțales, da' nu-nțaleg nici amu, că uare care-i pricina purtării dă felu aista a firii omenesți? M-am bătut, și îm bat capu ș-amu, că uare ce-aș pute face io, din puterile mele, ca să-m înștimb „tînută” față dă năcazurile care mi să iscă din tătă treaba asta năplăcută – pă dă o parte mie, da' și celor ce-m fac baiurile. Și la ce am ajuns? Că-s dăstul dă năputincios! Că nu-s în stare să trec pragu! Că nu-s alduit cu putere d-a ierta cu tătu! Că, în afară dă părinț, fraț, prunci și nepoț, nu pre aflu suflete, – nici măcar întră foștii hortaci, – pă care i-aș fi iertat din tătă inima atunci când ar fi trebuit. „Iartă omu, da' nu uită!” – țîne zîcala, ceie ce, din pă-

cate, s-o legat și dă mine „ca scaiu dă uaie”.

No-amu, gîndindu-mă la mănuntiu dă români din țară, tăte aște să potrivesc și la ii. Asta ar fi învățătura la care am ajuns io d-aici din dăpărtare: greșelile pă care le face unu, nu le iartă altu! Apu bine știm că în lupta pîntru putere, pîntru fală și pîntru bani, mult spini iș găsăsc țînta! Numa că românașii noști să-mpuțînesc, spini să-mulțăsc, șumele banilor căpătaț dă la stat cresc. Așe dară nu-i dă mîrare că am ajuns inde-am ajuns. Minune ar fi dacă s-ar înștimba situație asta. Numa că minunile nu vin dă la sine. Nu vin dă la sine, mai ales când la fundamentu lor ar trăbui să steie iertare. Iertare în loc dă răzbunare? Nu cred că ne-a răuși nici în anu început în zilele trecute. Vă rog, iertați-mă dac-oi zminti! Și ce bine-ar fi și mai zmintesc io încă o dată...

Sandu Popa

Din fabulele lui Esop*

Boii

Trii boi pășteu pă on nimaș și nici o fiară nu cuteza să-i supere. Numa că, după o vreme, boii începuseră să să învrăjbească, așe că s-or și dăspărțit unu dă altu. Atunci fiecă fiară, acărînde-i întălniră, îi supăra, că or aflat că-s sfădiț unu cu altu.

INVĂȚĂTURA: Asta însemnează că oamenii cii sclabi la credință, care pîntru fiește pricină să dăspart și fug dă la părinți lor, (...) acie pă dreptate pter pîntru dăspărțare lor și pîntru năbuniile lor.

Cocoșii

Doi cocoși să încăierasă la bătaie și, după ce s-or ustănit binișor, căștigătoru să suisăra pă on loc înalt și, dă bucurie, începuseră să bată din aripi și să cante. Numa că tumna atunci trecuseră p-acolo on huliu, să aruncasă și-l apucasă pă cocoșu cel căștigător, care cu asta iș terdusă bucuriie cu viață cu tăt.

INVĂȚĂTURA: Dumnezo Sfântu pă cii faloși și îngâmfaț îi ocărește și-i umilește, și dă multe uări îi pedepsește, da' pă cii blânzi și umiliț îi înalță și-i miluiește, și dă tăte năcazurile îi ferește.

Corbu și maică-sa

On corb, îmbetegându-să, șide sîngur înt-on pom, în vreme ce înt-on alt pom alăturat, maică-sa îl jele, plîngându-l. Atunci corbu zăsăra cătă maică-sa:

– Nu plînje, maică, ce te roagă lui Dumnezău și la tăt sfinți Lui să-m deie sănătate.

– Oh, făt-mne! Oh, dragu mamii! Da' care sfânt ț-a vini înt-ajutor? La care dintră ii nu i-ai furat carne?

INVĂȚĂTURA: Așe-s și oamenii care au vrăjmași mult în lume: la nevoie nu să află nime să-i ajute și să le fie dă folos.

*Esop, Aisopos, (n. 620-560, î.e.n.), fabulist grec, originar din Asia Mică.

Glume cătănești

În armată, on soldat îl întrebă pă căpitan:

- Domnule căpitan, dacă la noi cineva îi zice sergentului lui că-i prost, păfește ceva?
- Da, îi pedepsă cu întisoare d-o săptămână.
- Da' dacă numa gîndește una ca asta?
- Atunci nu i să-ntămplă nimica.
- No bine, atunci io numa am gîndit...

Căpitanu face o vizită la cantina ostașilor și-i tare mulțămît:

- Dirept să vă spun, tare dă dămuit n-am mîncat o mîncare așe dă bună ca amu.
- Nici noi, să trăiț, domnule căpitan!! – îi mărturisește soldatu Ioniță.

Ostașu dă pază dă la poarta căzărmiî îl întrebă pă sergentu lui:

- Domnule sergent, poate fi cineva pedepsă pîntru on lucru pă care nu l-o făcut?
- Nici dăcum! - vine răspunsu.
- Ah, ce bine-m pare, – suspină portașu, – dăuarece io am uitat să împlinesc porunca pă care mi u-ai dat.

Do-do-mnule că-că-pitan, vi-vin in-indie-e-nii! – străgă on ostaș gîngăvind dă frică.

- Și ce vez, ăș preteni uă dușmani?
- Io-o cre-ed că-ă-s pre-pretenei, îi vă-ăd că-că-lăring î-î împreu-ună!

Am citit că...

Pă vremuri, când la Julia s-o înființat și gimnaziu românească, mai mult prunci, – care or treminat în sat glasele dă școală jenerală, – s-or scris la „liceu nost”. Pîntră aiște s-o aflat și Petrica lu' Buricosu, pruncu verișenii noastre. Dă la iel am auzit cum că directoru liceului îi on om tare dăștept și învățat, care cunoaște și vorbește la perfecție în șapte limbe.

Io tare m-am mîrnat la una ca asta, mai ales când m-am gîndit la faptu că io numa doauă limbe cunosc, da' nici p-acile nu le poci învăța așe dă bine cum, poate, s-ar cuveni. Dăspră sclăbiciune asta a me i-am și vorbit lu' Peti – că noi numa așe-l numim întră noi, – la care răspunsu lui o fost o zicală învățată dă la directoru lor, care, dacă-m aduc bine aminte, sună cam așe: „Omu care nu ști barem încă o altă limbă, n-o ști bine nici p-a lui.” Așe dară, asta să potrivește și la mine, da', după căte-m dau io sama, și la cii mai mult români din juru nost. (Întră noi fie spus: Și pîntră conducătorii noști avem cățva dă la care s-ar pute aștepta să ș vorbască mult mai mîndru limba lor „maternă”!)

Tăte aște așe m-or vinit în minte că am citit înt-on jurnal din România cum că on profesor dă limbe străine – ungur dă naștere, – numa așe, din pasiune, o învățat 22 dă limbe europene și din alte-le pără dă lume. 22 dă limbe „nu-i brînză dă uaie”, zic io, da' cred că și alți să gîndesc tă' cam așe ca mine. Numa că profesor nost o ajuns să treacă dă 63 dă ani, adecate amu nu-i tumna tînăr, da' nici pîn gînd nu-i trece să ghețe cu

învățatu: ș-o luat în cap cum că le-a învățat pă tăte limbele europene. Asta însămnă că vre să mai facă cunoștință cu încă barem vo 8–10 limbe.

No-amu, pîntră altele, pă profesor nost l-or mai întrebă că, după părere lui, dintră limbele pă care le cunoaște, care anume o fost ce mai gre dă-nvățat? Mă credeț, nu mă gredeț, răspunsu o fost că finlandeza, batăr că îi voarbă d-on grai care-i cel mai apropiat dă limba ungurească. Sâncer să fiu, treaba asta n-o fost o noutate pîntru mine, – să zic așe: nu m-o uimit, – că doară și noi tăț avem preteni viniț din România, – unii nu dă dămuit, alți din tînărețe, – care o viață-ntreagă n-or fost în stare să învețe ungurește în așe măsură dă să nu să ieie sama că nu-i ungur.

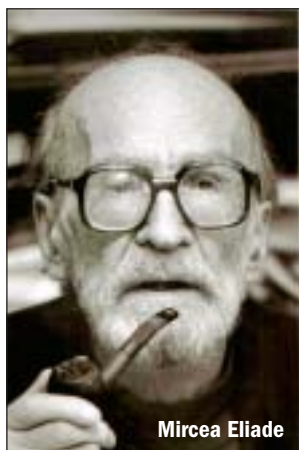
Profesoru dă limbe străine o mai amintit apoi cum că, pîntru iel, ce mai ușoară limbă o fost ce greacă, pă care u-o învățat în doauă luni. No-amu, pîntru mine și asta-i o minune! Nu cunosc nimica din limba greacă, da' una știu cu siguranță: nici o limbă nu poate fi pre-pre ușoară, da' că limba noastră nu să află pîntră cile mai grele limbi din lume, aceie-i biztoș! D-aceie mi să pune mie amu din nou întrebare: uare conducătorii noști dîrce nu-ș ieu ustăneala să învețe cîstit limba românească pîntru care, întră noi fie spus, iș plătîț năspus dă bine?! Unii ctiar cu sute dă mii la lună! Zică cine ce-a zice, asta nu-i numa rușine lor, ce-i și a noastră...

Vă dorește sănătate cât mai bună și numa bine:

Ion Podaru
pensionar

Sportivii domină topul românilor de pe Internet

Totuși, topul este condus de scriitorul Mircea Eliade, al cărui nume apare pe 15.000 de site-uri

Mircea Eliade

Șase dintre cei mai cunoscuți zece români pe Internet sunt sportivi, printre ei numărându-se Nadia Comăneci, Gheorghe Hagi, Andreea Răducan, Dan Petrescu. Pe primul loc în topul celor mai cunoscuți români pe Internet se află scriitorul Mircea Eliade, al cărui nume poate fi găsit pe 15.000 de pagini. Eliade este urmat de fosta gimnastă Nadia Comăneci, menționată pe aproximativ 14.500 de pagini. Gheorghe Hagi ocupă locul al treilea, numele său putând fi

găsit pe 9.520 de pagini pe Internet. Hagi este urmat la mică distanță de Dan Petrescu, al cărui nume apare în special pe site-urile britanice. Numele tenismanului Andrei Pavel și al atletei Gabriela Szabo apar mai des pe Internet decât cel al fostului dictator Nicolae Ceaușescu, în timp ce Andreea Răducan are 80 de mențiuni în plus față de poetul Mihai Eminescu. Numele fotbalistului Dorinel Munteanu este menționat de mai multe ori pe Internet decât cel al sculptorului Constantin Brâncuși. De asemenea, Cosmin Contra și Gheorghe Popescu îl depășesc

Nadia Comăneci

Gică Hagi

pe compozitorul George Enescu. Numele lui Ion Țiriac apare mai des pe Internet decât cel al fostului său partener în proba de dublu, Ilie Năstase, iar Mircea Lucescu, antrenorul lui Besiktas, este menționat pe mai multe site-uri decât mareșalul Ion Antonescu. Cristian Chivu, cel mai bun fotbalist al anului 2002 și căpitanul lui Ajax Amsterdam, are numele menționat pe Internet de mai multe ori decât scriitorul Ion Luca Caragiale.

Mediafax

Zvonurile începutului de an

Parcă mai mult ca în ultimul timp, începutul de an a adus o mulțime de zvonuri privind jucători români – cei mai mulți dintre ei care evoluează în străinătate – care ar urma să își schimbe „domiciliul” cât mai curând. Cei doi români de la Dinamo Kiev, Cernat și Ghioane, au intrat în atenția marilor cluburi. Despre Cernat se spune că s-ar afla în atenția celor de la Parma, dar și a Galatasaray, acolo unde ar fi dorit și Gică Popescu. Ghioane ar fi bine primit și de clubul Newcastle United, formație de

Liga Campionilor. Și în Italia a început „agitația”. Mutu, acum la Parma, a captat interesul celor de la AC Milan, iar parmegianii se gândesc deja la un înlocuitor în cazul în care românul va pleca: japonezul Nakamura. Paul Codrea, de la Genova, s-ar afla în vizorul lui Juventus Torino, dar nici interesul celor de la Bayer Leverkusen nu este, se pare, de neglijat.

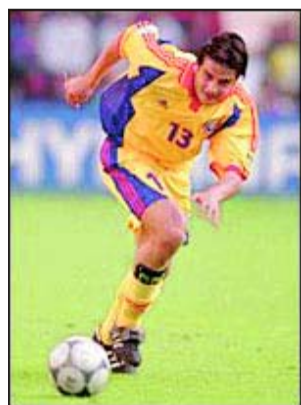
Chivu, probabil cel mai căutat fotbalist român al momentului, a ținut să precizeze public faptul că nu a semnat nici

un precontract cu Real Madrid și că nici nu are o preferință specială pentru a juca în Spania. El a dorit astfel – probabil la sugestia președintelui lui Ajax – să îi „liniștească” pe cei de la Inter Milano și AC Milan, care ar vrea să se angajeze și ei în cursa de achiziționare a fundașului român și aveau nevoie de asigurări că nu pleacă cu șansa a doua în această adevărată „licitație” pe care Ajax dorește să o facă nu numai pentru Chivu, ci și pentru Ibrahimovici, Van der Meyde sau Mido.

Chivu poate fi votat pe Internet pentru echipa anului a site-ului UEFA

Luni, la 6 ianuarie a demarat ancheta pe Internet întreprinsă de site-ul oficial al Uniunii Europene de Fotbal (UEFA), pentru alegerea celei mai bune selecționate a anului 2002, românul Cristian Chivu (Ajax Amsterdam) candidând pentru unul dintre cele două posturi de fundaș central.

În ziua a doua de votare (adresa <http://www.uefa.com/fanzone/polls/index.htm>), la categoria fundași cen-

trali (2 posturi), Chivu este al doilea, cu 17,91%, după italianul Alessandro Nesta (AC Milan) – 23,81%, dar înaintea lui Rio Ferdinand (Manchester United) – 13,72%, Lucio (Bayer 04 Leverkusen) – 12,13%, Fernando Hierro (Real Madrid) – 7,86%, Sami Hyypiä (Liverpool FC) – 6,48%, Roberto Ayala (Valencia CF) – 6,1%, Iván Helguera (Real Madrid) – 6,01%, Edmilson (Olympique Lyon) – 3,06% și Christoph Metzelder (Borussia

Fotbal

Juventus îl vrea pe Mutu

Atacantul român afirmă că vrea să stea cinci ani la Parma

Juventus Torino și-a manifestat intenția de a-l transfera, la finalul acestui sezon, pe internaționalul român atacantul Adi Mutu, la AC Parma. Juventus l-a „blocat” deja pe „Briliant”, ajungând la o înțelegere cu conducerea parmegiană, după cum a anunțat „Tuttosport”. Astfel, Juventus îl va ceda imediat pe Zenoni la AC Parma, iar în vară clubul din Parma va alege dintre Sculli și Gasbarroni, jucători împrumutați de torinezi la alte echipe pentru acest sezon. Adi Mutu este așteptat la Juventus de antrenorul Marcello Lippi, cel care l-a adus în Italia, la Inter Milano. Decizia clubului Juventus vine după ce atacantul francez David Trezeguet a

anunțat că va pleca de la Torino dacă nu i se oferă o mărire considerabilă de salariu. Totuși, faptul că Juventus l-a „blocat” pe Mutu nu înseamnă automat că atacantul român va fi transferat în vară, ci doar faptul că torinezii au prima opțiune în cazul unui transfer. În același timp, Mutu a declarat pentru site-ul oficial al clubului său că intenționează să-și respecte contractul de cinci ani cu AC Parma. „Știu că sunt multe zvonuri legate de transferuri, dar pe mine mă interesează doar să joc mai bine. Viitorul meu? Vreau să rămân la Parma cât mai mult. Vreau să-mi respect contractul care durează cinci ani”, a spus Mutu.

Șt. C.

Box

Leonard Doroftei a primit semnalul verde de la medici

Leonard Doroftei a primit avizul medicilor pentru a-și apăra, pe 7 martie, la Montreal, titlul mondial la categoria semiușoară, versiunea WBA, în fața panamezului Miguel Callist. Pugilistul român va semna contractul săptămâ-

na viitoare și va primi o bursă în valoare de 200.000 de dolari. În cazul în care va câștiga meciul cu Miguel Callist, Doroftei va boxa în vară cu americanul Floyd Mayweather, pentru unificarea titlurilor mondiale la categoria semiușoară versiunile WBA și WBC. „Cu Miguel Callist mă pot bate și mâine, așa nepregătit fizic cum sunt. Psihic sunt pregătit. Sunt un luptător. Am demonstrat acest lucru și o voi face până la capăt. Dacă este puternic și bun, să mă bată. Dacă nu, se va păcăli, așa cum a făcut-o și Balbi”, a declarat Doroftei, în stilul caracteristic boxerilor profesioniști. Pugilistul român și-a reluat pregătirile după aproximativ șase luni de pauză. Doroftei a suferit la sfârșitul lunii august o accidentare la mâna stângă, după ce a căzut de pe motocicletă. Șt. C.

Rompres

ROMÂNIA

Luni 13 ianuarie

6.00 Jurnal 6.30 Bună dimineată, România! 9.00 Teleshopping (R) 9.30 Siesta și fiesta (R) 10.45 Bravo, bravissimo (R) 12.10 Tezaur folcloric 13.00 Jurnalul de prânz 13.25 Avanspremieră 13.30 Spectacolul lumii 14.00 Pro Patria 14.55 Jurnal 15.00 Cronica 16.30 Sănătate pentru toți! 17.00 Știri 17.02 Serial. Dragoste și răzbumare 17.55 Desene animate 18.00 Jurnal 18.50 Avanspremieră 18.55 România 1... și strada 19.00 Iartă-mă! 20.00 Serial. Om bogat, om sărac 21.00 Calea de mijloc 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Profesiștii 23.30 Film. Iubiri încurcate 1.30 Jurnal (R) 2.25 România 1... și strada (R) 2.30 Serial. Viața la răscruce (R) 3.30 Sănătate pentru toți! (R) 4.00 Poveste fără sfârșit (R) 5.00 Tezaur folcloric (R).

Marți 14 ianuarie

6.00 Jurnal 6.30 Bună dimineată, România! 9.30 Teleshopping 10.00 Iartă-mă! (R) 10.50 Desene animate 11.15 Serial. Dragoste și răzbumare 12.05 Corect! (R) 12.15 Serial (R). Pasiuni 13.00 Jurnalul de prânz 13.25 Avanspremieră 13.30 Puncte cardinale 14.00 Vector III. 14.55 Jurnal 15.00 Cronica 16.00 Corect! 16.05 Serial. Amy 17.00 Știri 17.02 Serial. Dragoste și răzbumare 17.55 Desene animate 18.00 Jurnal 18.50 Avanspremieră 18.55 România 1... și strada 19.00 Film. Fetele din Piața Spaniei 20.55 România 1... și strada 21.00 Seară bună! 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Cu ochii-n 4 23.00 Afganistan (R) 23.30 Film. Vendeta nocturnă 1.15 Jurnal (R) 2.05 Avanspremieră 2.10 România 1... și strada (R) 2.15 Serial. Viața la răscruce 3.15 Corect! (R) 3.25 România 1... și strada (R) 3.30 Puncte cardinale (R) 4.00 Vector III (R) 5.00 Seară bună! (R).

Miercuri 15 ianuarie

6.00 Jurnal 6.30 Bună dimineată, România! 9.30 Teleshopping 10.00 Profesiștii (R) 10.50 Desene animate 11.15 Serial (R). Dragoste și răzbumare 12.05 Corect! (R) 12.15 Serial. Pasiuni 13.00 Jurnalul de prânz 13.25 Avanspremieră 13.30 Oameni ca noi 14.00 Bucuriile muzicii 14.55 Jurnal 15.00 Panorama 16.00 Corect! 16.05 Serial. Amy 17.00 Avanspremieră 17.02 Serial. Dragoste și răzbumare 17.55 Desene animate 18.00 Jurnal 18.50 Avanspremieră 18.55 România 1... și strada 19.00 Film. Fetele din Piața Spaniei 21.00 Seară bună! 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Nocturna artelor 23.30 Film. Scream 1.30 Jurnal (R) 2.20 Avanspremieră 2.25 România 1... și strada (R) 2.30 Serial. Viața la răscruce 3.30 Oameni ca noi (R) 4.00 Interes general (R) 5.00 Seară bună! (R).

Joi 16 ianuarie

6.00 Jurnal 6.30 Bună dimineată, România! 9.30 Teleshopping 10.00 Nocturna artelor (R) 10.50 Desene animate 11.15 Serial (R). Dragoste și răzbumare 12.05 Corect! (R) 12.15 Serial. Pasiuni 13.00 Jurnalul de prânz 13.25 Avanspremieră 13.30 Documentar 14.00 Eveniment 14.55 Jurnal 15.00 Convițuiri 15.30 Panorama 16.00 Corect! 16.05 Serial. Amy 17.00 Avanspremieră 17.02 Serial. Dragoste și răzbumare 17.55 Desene animate 18.00 Jurnal 18.50 Avanspremieră 18.55 România 1... și strada 19.00 Film. Bărbați 20.55 Seară bună! 21.50 Tragerile Joker și Loto 5/40 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Interes general 23.30 Film. Scream 1.30 Jurnal (R) 2.20 Avanspremieră 2.25 România 1... și strada (R) 2.30 Film serial. Viața la răscruce 3.30 Afganistan (R) 4.00 Drepturile omului (R) 5.00 Seară bună (R).

Vineri 17 ianuarie

6.00 Jurnal 6.30 Bună dimineată, România! 9.30 Teleshopping 10.00 Telemiclopedia 10.50 Desene animate 11.15 Serial (R). Dragoste și răzbumare 12.05 Corect! (R) 12.15 Serial. Pasiuni 13.00 Jurnalul de prânz 13.25 Avanspremieră 13.30 Conferința de presă 14.25 Tribuna partidelor parlamentare 14.55 Jurnal 15.00 Convițuiri 16.00 Corect! 16.05 Serial. Amy 17.00 Avanspremieră 17.02 România politică 17.22 Emisiune muzicală 17.55 Desene animate 18.00 Jurnal 18.50 Avanspremieră 18.55 România 1... și strada 19.00 Film. În apărarea ei 20.55 Știri 21.00 Serial. Criminaliștii 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Film. Wyatt Earp 0.50 Emisiune muzicală (R) 1.20 Jurnal (R) 2.15 România 1... și strada (R) 2.20 Serial (R). Viața la răscruce 3.20 Cu ochii-4 (R) 3.45 Film (R). În apărarea ei 5.25 Teleshopping.

Sâmbătă 18 ianuarie

6.00 Ceasul deșteptător 7.00 Desene animate 8.00 Aventuri cu Lilipuzi 9.00 Auto Club 9.30 Design 10.00 Debut 50 plus 11.00 O vedetă populară 11.45 Spectacolul lumii 12.15 Istorie polemică 13.00 Jurnalul de prânz 13.20 Multumesc! 14.00 România 1... și strada 14.05 Multumesc! 15.00 Poveste fără sfârșit 16.00 Ora G 16.58 Știri 17.00 Telemiclopedia 18.00 Jurnal 18.50 Avanspremieră 18.55 România 1... și strada 19.00 Film. Viață dublă 21.00 Serial. Pasadena 22.00 Jurnalul de noapte 22.15 Film. Crimă și pedeapsă 24.00 Marele jazz 1.00 Jurnal (R) 1.50 Avanspremieră 1.55 România 1... și strada (R) 2.00 Design (R) 2.30 Auto Club (R) 3.00 Debut 50 plus (R) 4.00 Istorie polemică (R) 4.45 O vedetă populară (R) 5.25 Teleshopping.

Duminică 19 ianuarie

6.00 Universul credinței 8.00 Desene animate 9.00 Tip-Top, Mini-Top! 9.30 Descurcă-te singur! 10.00 Viața satului 11.00 Tezaur folcloric 12.00 Ultima ediție 13.00 Jurnalul de prânz 13.15 Avanspremieră 13.20 Siesta și fiesta (I) 14.00 România 1... și strada 14.05 Siesta... și fiesta (II) 15.00 România 1... și strada (R) 15.05 Siesta și fiesta (III) 15.45 Zona publicitară 16.15 Bravo, Bravissimo! 16.58 Știri 17.00 Bravo, Bravissimo! 18.00 Jurnal 18.50 Agenda Europeană 18.55 România 1... și strada 19.00 Film. Omul din lună 21.20 Tragerile Loto 6/49 și Noroc 21.30 Andreea Marin la Hollywood 22.00 Jurnalul de noapte 22.15 Taverna 24.00 Crime în cetatea filmului 1.00 Jurnal 1.55 Descurcă-te singur! (R) 3.30 Ultima ediție (R) 3.00 Descurcă-te singur! (R) 3.30 Spectacolul lumii (R) 4.30 Siesta... și fiesta (R).

TVR

Luni 13 ianuarie

6.00 Poesis 6.05 Floarea din Grădină (R) 7.05 Tonomatul DP2 (R) 8.45 Veni, Video, Vici (R) 9.35 Primul pas 10.10 Poesis 10.15 Cronici votive (R) 10.50 Știri 11.00 Serial. Samurailui 11.50 Comedia mută (R) 12.10 Serial (R). Tabăra din Alpi 12.40 Desene animate 14.00 Știri 14.05 Toți, împreună 15.00 Paradisul de lângă noi (R) 15.30 Eco 16.00 Serial. Zona crepusculară 16.30 Știri 16.35 Răscruci 17.05 Desene animate (R) 18.05 Serial. Polițist în Brooklyn 18.55 Poesis 19.00 Documentar 19.30 Documentar 20.00 Știri 20.10 Serial. Locuință pentru doi 20.45 Sport plus 2002 22.10 Teatru. Așa este 23.50 Știri 23.55 Poesis 24.00 Documentar (R) 0.30 Documentar (R) 1.00 Veni, Video, Vici! (R) 1.15 Serial (R). Polițist în Brooklyn 2.00 Televiziunea, dragostea mea! (R) 3.00 Film (R). Darul 4.30 Serial (R). Samurailui 5.15 TVM Mesager.

Marți 14 ianuarie

6.00 Poesis 6.05 Desene animate (R) 7.00 Arca lui Noe 7.30 Serial. Sabrina, vrăjitoarea adolescență 8.00 Afaceri la cheie (R) 8.30 Serial (R). Locuință pentru doi 9.00 Diminețile unui bărbat cuminte 10.10 Poesis 10.20 Medalion de interpret (R) 10.50 Știri 11.00 Serial. Samurailui 11.55 Lumea lui Chiț-Chiț 12.45 Desene animate 14.00 Știri 14.05 Toți, împreună 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Documentar 16.00 Serial. Zona crepusculară 16.30 Știri 16.35 E dreptul tău 17.10 Desene animate 18.05 Serial. Polițist în Brooklyn 18.55 Poesis 19.00 Documentar 19.25 Documentar 20.00 Știri 20.10 Serial. Locuință pentru doi 20.45 Film. Întoarcerea lui Vodă Lăpușneanu 22.05 Remix 23.10 Știri 23.15 Poesis 23.30 Prețul succesului 23.50 Documentar (R) 0.20 Documentar 0.50 Paradisul de lângă noi (R) 1.25 Serial (R). Polițist în Brooklyn 2.20 Serial (R). Sabrina, vrăjitoarea adolescență 2.45 Club Art (R) 3.15 Film (R). Întoarcerea lui Vodă Lăpușneanu 4.30 Serial (R). Samurailui 5.15 TVM Mesager.

Miercuri 15 ianuarie

6.00 Poesis 6.05 Desene animate (R) 7.00 Arta apărării (R) 7.30 Serial. Sabrina, vrăjitoarea adolescență 8.00 Afaceri la cheie (R) 8.30 Serial (R). Locuință pentru doi 9.00 Diminețile unui bărbat cuminte 10.10 Poesis 10.20 Tradiții (R) 10.50 Știri 10.55 Serial. Samurailui 11.45 Veni, Video, Vici! 12.00 Prietenii lui Piticot (R) 12.45 Desene animate 14.00 Știri 14.05 Toți, împreună 15.00 Atlas (R) 15.30 Documentar 16.00 Volei. Petrom Ploiești-Chance Odolena 17.45 Alea cu Ghimpi 18.05 Serial. Polițist în Brooklyn 18.55 Poesis 19.00 Pe urmele dragonului 19.30 Cavalerii legendari 20.00 Știri 20.05 Serial. Locuință pentru doi 20.40 Film. Dreptate în lumea mafiei 22.25 Cauza și defectul 23.30 Știri 23.35 Poesis 23.40 Prețul succesului 0.10 Documentar (R) 0.40 Cavalerii legendari (R) 1.05 Serial (R). Polițist în Brooklyn 1.50 Serial (R). Sabrina, vrăjitoarea adolescență 2.15 E dreptul tău (R) 2.45 Film (R). Dreptate în lumea mafiei 4.25 Serial (R). Samurailui 5.15 TVM Mesager.

Joi 16 ianuarie

6.00 Poesis 6.05 Desene animate (R) 7.00 Paradisul de lângă noi (R) 7.35 Serial. Sabrina, vrăjitoarea adolescență 8.00 Serial (R). Locuință pentru doi 8.30 Afaceri la cheie (R) 9.00 Diminețile unui bărbat cuminte 10.10 Poesis 10.20 Afaceri la cheie (R) 10.50 Știri 10.55 Serial. Samurailui 11.45 Cauza și defectul 12.45 Desene animate 14.00 Știri 14.05 Siesta 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Documentar 16.00 Serial. Zona crepusculară 16.30 Știri 16.35 Puls 2002 17.10 Călător în Orient 17.50 Fețe 18.05 Serial. Polițist în Brooklyn 18.55 Poesis 19.00 Documentar 19.30 Cronici de vacanță 20.00 Știri 20.10 Serial. Locuință pentru doi 20.45 Film. Nero Wolfe, detectiv 22.30 Din coasta Evei 23.30 Știri 23.35 Poesis 23.40 Prețul succesului 0.10 Documentar 0.40 Cronici de vacanță 1.15 Serial (R). Polițist în Brooklyn 2.00 Serial (R). Sabrina, vrăjitoarea adolescență 2.30 Călătorind prin țară (R) 3.00 Film (R). Nero Wolfe, detectiv 4.30 Serial (R). Samurailui 5.15 TVM Mesager.

Vineri 17 ianuarie

6.00 Poesis 6.05 Desene animate 7.00 Eco (R) 7.30 Serial. Sabrina, vrăjitoarea adolescență 8.00 Afaceri la cheie (R) 8.30 Serial (R). Locuință pentru doi 9.00 Diminețile unui bărbat cuminte 10.10 Poesis 10.15 Puls 2002 (R) 10.50 Știri 11.00 Serial. Samurailui 11.45 Din coasta Evei (R) 12.45 Desene animate 14.00 Știri 14.05 Televiziunea, dragostea mea! 15.05 Oprirea obligatorie 15.30 Camera de gardă (R) 16.00 Serial. Zona crepusculară 16.30 Știri 16.35 Călătorind prin țară 17.05 Club Art (R) 17.40 Desene animate (R) 18.10 Serial. Polițist în Brooklyn 18.55 Poesis 19.00 Documentar 19.30 Documentar 20.00 Știri 20.10 D'ale lu' Mitică 21.15 Cinematograful de artă. Pulp Fiction 23.55 Știri 24.00 Film. Vampirella 1.30 Remix 2.30 Serial (R). Polițist în Brooklyn 3.15 Veni, Video, Vici! (R) 3.30 D'ale lu' Mitică (R) 4.30 Serial (R). Samurailui 5.15 TVM Mesager.

Sâmbătă 18 ianuarie

6.00 Desene animate (R) 6.45 Sport plus (R) 2002 (R) 8.05 Arta apărării 8.35 Camera de gardă 9.05 Răscruci (R) 9.35 Desene animate 10.00 Lumea lui Chiț-Chiț 10.45 Serial. Mărul lui Newton 11.20 Arca lui Noe 11.50 Școala de vise 12.30 Planeta singuratică 13.25 Tonomatul DP2 14.45 Știri 14.50 Acum este Maxima! 14.55 Fețe 15.00 Atlas 15.30 Insolit 16.05 Serial. Bonanza 17.00 Știri 17.10 Serial. Tabăra din Alpi 17.45 Serial. În înaltul cerului 18.35 Serial. Stevens contra Stevens 19.10 Serial. În fața instanței 20.00 Știri 20.05 Film. Un strigăt disperat 21.35 Serial (R). Bonanza 22.00 Știri 22.05 Concert 22.25 Cinematograful de artă (R) 0.55 Serial (R). Tabăra din Alpi 1.25 Serial (R). În înaltul cerului 2.10 Serial (R). Stevens contra Stevens 2.40 Serial (R). În fața instanței 3.30 Film (R). Vampirella 4.55 Serial (R). Mărul lui Newton 5.25 TVM Mesager.

Duminică 19 decembrie

6.00 Planeta singuratică (R) 6.55 Oprirea obligatorie (R) 7.10 Atlas (R) 7.40 Tradiții 8.10 Cronici votive 8.40 Ferma 9.40 Desene animate 10.05 Prietenii lui Piticot 10.50 Serial. Mărul lui Newton 11.20 Paradisul de lângă noi 11.50 Alea cu Ghimpi 12.05 Comedia mută 12.30 Medalion 13.05 Documentar 14.00 Club Art (R) 14.30 Știri 14.35 Acum este Maxima! 14.45 Documentar 15.35 Floarea din Grădină 16.45 Poesis 17.00 Știri 17.10 Serial. Tabăra din Alpi 17.45 Serial. În înaltul cerului 18.30 Serial. Stevens contra Stevens 19.05 Serial. În fața instanței 20.00 Știri 20.10 Film. Bebert și omniubuzul 21.50 Film. Flori sălbatice 23.30 Știri 23.35 Documentar (R) 0.30 Documentar (R) 1.25 Alea cu Ghimpi 1.40 Serial (R). În înaltul cerului 2.25 Serial (R). În fața instanței 3.10 Film (R). Un strigăt disperat 4.55 Serial (R). Mărul lui Newton 5.25 TVM Mesager.

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

13 IANUARIE, LUNI (redactor: Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere.

14 IANUARIE, MARȚI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.10: „Istoria poporului român” de Neagu Djuvara 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

15 IANUARIE, MIERCURI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

16 IANUARIE, JOI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: „Cuvinte potrivite” – emisiune dialog de cultivare a limbii române 11.15: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: Nota săptămânii de Edda Illyés 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

17 IANUARIE, VINERI (redactor: Eva Iova)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.50: Revista presei „Foia românească” 11.55: Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.00: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

18 IANUARIE, SÎMBĂȚĂ (redactor: Adam Bauer)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.00: Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00: Relatare de la ședința Adunării Generale UCRU 15.58: Încheiere.

19 IANUARIE, DUMINICĂ (redactor: Adam Bauer)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.30: Retrospectiva săptămânii (spicuiuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.30: Emisiune religioasă ortodoxă 15.55: Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

15 ianuarie 2003 (m1 ora 14.25)

Reluare: 18 ianuarie 2003 (m2 ora 11.10)

Programul prevăzut pentru săptămîna viitoare:

Programul românesc televizat se va axa pe o singură temă. Oaspetele studioului va fi noul primar din Micherechi *Teodor Martin*, care la alegerile din octombrie 2002 a câștigat lupta pentru postul de conducător al satului. Domnia sa va aprecia situația nu chiar ușoară a Micherechiului și se va declara în legătură cu felul cum noul consiliu local vrea să susțină valorile culturale românești din localitate.

Realizator: **Aurel Becan**

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 17.00-19.00, pe frecvența TVR2

Luni, 13 ianuarie 2003

16.30–17.00 EVAntei 17.00–18.00 Teleaudiența 18.00–18.45 Preluare Jurnal Canal România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Marți, 14 ianuarie 2003

16.30–17.00 Banatica (emisiune în limba germană) 17.00–18.00 Spații subiective 18.00–18.45 Preluare Jurnal Canal România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Miercuri, 15 ianuarie 2003

16.30–17.40 Tranzisie sportivă 17.40–18.00 Muzică populară 18.00–18.45 Preluare Jurnal de pe Canalul România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Joi, 16 ianuarie 2003

16.30–17.00 Banatica (emisiune în limba sârbă) 17.00–18.00 Lege pentru toți 18.00–18.45 Preluare Jurnal Canal România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Vineri, 17 ianuarie 2003

16.30–17.30 Clubul de vineri 17.30–18.00 Pe fază 18.00–18.45 Preluare Jurnal Canal România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Sîmbătă, 18 ianuarie 2003

16.30–17.00 Film documentar 17.00–18.00 În prelungiri 18.00–18.45 Preluare Jurnal de pe Canalul România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Duminică, 19 ianuarie 2003

16.30–17.00 Film documentar 17.00–17.30 Locuri cu povești 17.30–18.00 Muzică populară 18.00–18.45 Preluare Jurnal de pe Canalul România 1 18.45–19.00 Muzică ușoară.

Sponsorul nostru

De la 625 Ft lunar pe luna, cu tarife subventionate de stat!

Bicicleta Măriei Poze, Pensiune Tel.: 06445-546

axelero

tiscaner

Emisiunea în limba română

24 de ore din 24 pe 756 kHz

Internet: www.rri.ro

e-mail: ro@rri.ro

Tel./fax: 00401-3142118

UMOR

FM 92,1 MHz STEREO RADIO VOCEA EVANGHELIEI ORADEA

3700 Oradea Str. Cuza Vodă nr. 85.
Tel. 59-430552, Fax.: 59-427372
E-mail: inbox@rve.net
– muzică – știri locale și BBC – emisiuni pentru orice vîrstă
Ascultați RVE non stop și pe Internet la: <http://www.rve.net>

TRANS WORLD RADIO – ROMÂNIA

(Radio Vocea Evangheliei pentru Europa)
AM 1548 KHz zilnic, ora 21.15–21.45

SW 31 și 49 m – vineri: 18.30–18.45 – sîmbătă: 18.00–18.45 – duminică: 18.30–18.45

Boboteaza la Chitighaz

Ziua de 6 ianuarie e ziua când se sărbătorește Boboteaza, adică Botezul Domnului Iisus Hristos în râul Iordan. Cel mai important moment al acestei sărbători este sfințirea apei. În biserică ortodoxă din Chitighaz, această sfințire se săvârșește de către părintele Florin Olteanu în felul pe care-l descriem mai jos.

Două butoaie mari de câte 200 litri se umple cu apă. Până la sfințire, butoaiile se acoperă. Atunci, în momentul sfințirii, în această apă se scufundă icoana Botezătorului, iar apoi pe această icoană se pun lumânări sub formă de cruce, ca simbol al Sfintei Treimi. În continuare, preotul face semnul crucii cu busuiocul și cu crucea deasupra butoaielor, sfințindu-le în acest fel. Apoi, apa odată sfințită, se folosește și la sfințirea caselor. Mai întâi, firește, preotul sfințește interiorul bisericii. După sfin-

țirea apei de către preot, credincioșii pot lua și duce acasă câte-o butelie sau sticlă din această apă sfințită, care nu se strică în tot timpul anului.

Începând cu Ziua de Bobotează, preotul, însoțit de doi băieți îmbrăcați în haine albe, bisericești, cu câte-o găleată și clopoței în mână, umblă pe la casele credincioșilor, pentru a le sfinți. Obiceiul acesta creștin are menirea să apere casele credincioșilor de forțele rele, necurate. Credincioșii ortodocși care vor să primească în casele lor preotul cu apa sfințită și pe băieții care-l însoțesc, îi așteaptă cu poarta deschisă. Băieții anunță sosirea scuturând zurgălăii și cântând împreună cu preotul cântarea bisericească tradițională:

*„În Iordan botezându-Te Tu, Doamne,
Închinarea Treimii s-a arătat*

Că glasul Părintelui a mărturisit Ție,

Fiu iubit pe Tine numindu-Te!

Și Duhul în chip de porumbel a adevărit

Întărirea Cuvântului.

Cel ce Te-ai arătat, Hristoase Dumnezeu, și lumea ai luminat, mărire Ție!”

Apoi preotul sfințește încăperile casei cu busuiocul muiat în apa sfințită, în timp ce rostește următoarele cuvinte:

„Sfințesc, Doamne, casa aceasta, în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.”

După aceasta, membrii familiei sărută crucea, în timp ce preotul îi stropește și pe ei cu apă sfințită, dorindu-le apoi gazdelor sănătate și toate cele bune. Credincioșii pun pe masă banii pregătiți pentru Biserică și preot, iar banii pentru băieți îi aruncă în găleata cu apa sfințită. În unele case, preotul și băieții sunt invitați și la masă, la o mică gustare.

Obiceiurile legate de sfințirea caselor cu apă sfințită are la bază credința în puterea de a curăța sufletul și de a tămădui trupul, deci credința în puterea divină a apei care s-a sfințit tocmai de Bobotează.

După această însemnă sărbătoare a ciclului de iarnă a început perioada Cășlegilor.

Maria Sarca Zombai

Umblatul cu Iordanul

Credincioșii sărută crucea, iar preotul îi binecuvintează

Sfințirea animalelor din grajd

FOAIA
românească
10 IANUARIE 2003
www.foaia.hu

Săptăminal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Edda Illyés, Rita Păcaș. Tehnoredactare computerizată: Kovács Sándor. Editura și redacția: 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8., Pf. 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@matavnet.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Békéscsaba, Luther u. 5/B Director: Garai György. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichis și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele în anul 2003: 3 luni 780 forinți; 6 luni 1560 forinți; 1 an 3120 forinți. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja. Apariția săptăminalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”.